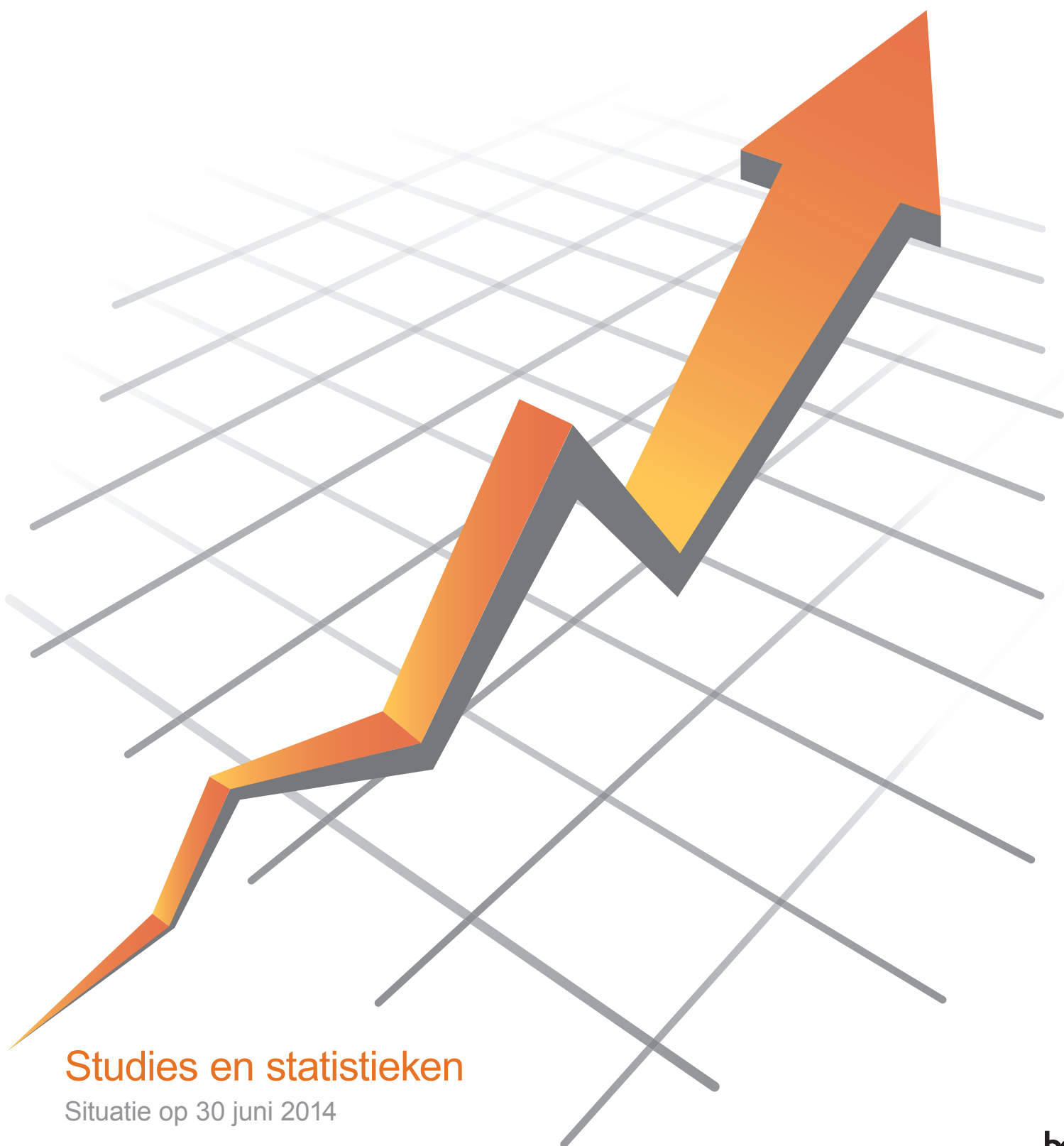

Trimestriële indicatoren van de arbeidsmarkt

Studies en statistieken

Situatie op 30 juni 2014

Woord vooraf

De RVA publiceert een maandelijkse statistiek over de vergoede werkloosheid, waarvan de inhoud sedert 1 januari 2011 werd uitgebreid. Die statistiek, die op de betalingen van werkloosheidsuitkeringen gebaseerd is, wordt gepubliceerd omstreeks de 25^e van de volgende maand.

De RVA publiceert ook een gedetailleerd jaarverslag over al zijn opdrachten (werkloosheid, werklozen met bedrijfstoelag, loopbaanonderbreking en tijdskrediet, dienstencheques en andere federale tewerkstellingsmaatregelen ...). Dat verslag wordt gepubliceerd in maart van het volgende jaar.

De huidige publicatie verschijnt tussen de twee genoemde.

De trimestriële periodiciteit ervan maakt het mogelijk:

- om enerzijds de seizoensgebonden of technische effecten die de op de betalingen gebaseerde maandelijkse statistieken kunnen beïnvloeden, gevoelig te verminderen;
- om anderzijds sneller dan in een jaarverslag evolutieve trends van de arbeidsmarkt op te sporen.

De inhoud ervan is voornamelijk gebaseerd op indicatoren die behoren tot de RVA-opdrachten. Ze zijn verdeeld in 8 hoofdstukken:

- Tijdelijke werkloosheid
- Sluitingen van ondernemingen
- Vergoede volledige werkloosheid van de werkzoekenden
- Werkloosheid met bedrijfstoelag
- Loopbaanonderbreking en tijdskrediet
- Federale tewerkstellingsmaatregelen: activering van de uitkeringen, dienstencheques ...
- Maatregelen in het kader van de ontwikkeling van een eenheidstatuut
- Globale evolutie van de uitkeringstrekkers.

Om die indicatoren te situeren in een ruimere context en de analyse te versterken, bevat het eerste hoofdstuk enkele bijkomende conjuncturele indicatoren uit externe bronnen (evolutie van de economische conjunctuur, werkaanbiedingen en uitzendarbeid) en in het voorlaatste hoofdstuk staan elementen voor een internationale vergelijking.

Het onder de loep genomen trimester wordt bovendien gesitueerd in een historisch perspectief dat teruggaat tot het eerste trimester van 2007. Daardoor is een opvolging mogelijk van de evolutie van de gevolgen van de crisis en van de vergelijkingen met de situatie van voor de crisis. In het laatste hoofdstuk worden, voor de voornaamste indicatoren, de overeenstemmende kwartalen van de 10 laatste jaren met elkaar vergeleken, wat een ruimer historisch perspectief mogelijk maakt.

Uiteraard blijft de RVA op zijn website www.rva.be publicaties posten van:

- verschillende voorgevormde statistieken;
- zeer gedetailleerde en recente interactieve statistieken (ook over de sluitingen van ondernemingen);
- studies en analyses van specifieke thema's.

Het is de bedoeling om op die manier de bijdrage van de RVA aan de analyse en de vooruitgang van onze arbeidsmarkt aan te vullen.

De Administrateur-generaal

Georges CARLENS

Trimestriële indicatoren van de arbeidsmarkt - situatie op 30 juni 2014

Inhoudstafel:

1	EVOLUTIE VAN DE CONJUNCTUUR	3
1.1	<i>Bbp</i>	3
1.2	<i>Conjunctuurbarometer</i>	4
1.3	<i>Werkaanbiedingen</i>	5
1.4	<i>Uitzendarbeid</i>	7
2	EVOLUTIE VAN DE TIJDELIJK WERKLOZEN	9
2.1	<i>Tijdelijke werkloosheid in fysieke eenheden</i>	9
2.2	<i>Tijdelijke werkloosheid in budgettaire eenheden</i>	11
2.3	<i>Tijdelijke werkloosheid volgens motief (in vergoede dagen)</i>	13
2.4	<i>Waarvan schorsing bedienden</i>	14
2.5	<i>Evolutie van de tijdelijke werkloosheid volgens bedrijfstak</i>	15
3	EVOLUTIE VAN DE OPRICHTING EN OPHEFFING VAN ONDERNEMINGEN	16
3.1	<i>Evolutie van de faillissementen</i>	16
3.2	<i>Evolutie van de collectieve ontslagen</i>	20
3.3	<i>Evolutie van de oprichting van ondernemingen</i>	22
4	EVOLUTIE VAN DE WERKZOEKENDE UITKERINGSGERECHTIGDE VOLLEDIG WERKLOZEN (UVW-WZ)	23
4.1	<i>Volgens gewest</i>	23
4.2	<i>Volgens geslacht</i>	25
4.3	<i>Volgens leeftijdsklasse</i>	27
4.4	<i>Volgens toelaatbaarheidsbasis</i>	29
4.5	<i>Volgens werkloosheidsduur</i>	31
4.6	<i>Volgens gezinscategorie</i>	33
5	EVOLUTIE VAN DE WERKLOZEN MET BEDRIJFSTOESLAG EN DE VRIJGESTELDE OUDERE WERKLOZEN	35
5.1	<i>Evolutie van de werklozen met bedrijfstoelage</i>	37
5.2	<i>Evolutie van de vrijgestelde oudere werklozen</i>	38
6	EVOLUTIE VAN DE FEDERALE TEWERKSTELLINGSMAATREGELEN	39
6.1	<i>Evolutie van de federale tewerkstellingsmaatregelen (excl. dienstencheques)</i>	39
6.2	<i>Dienstencheques</i>	42
7	EVOLUTIE VAN DE LOOPBAANONDERBREKING EN VAN HET TIJDSKREDIET	43
8	EVOLUTIE VAN DE MAATREGELEN IN HET KADER VAN DE ONTWIKKELING VAN HET EENHEIDSTATUUT	45
8.1	<i>Crisispremies en ontslaguitkeringen</i>	45
8.2	<i>Ontslagcompensatievergoedingen</i>	46
9	EVOLUTIE VAN DE 3 GROEPEN VAN UITKERINGSTREKKERS	47
10	INTERNATIONALE VERGELIJKING	48
10.1	<i>Werkloosheidsgraad</i>	48
10.2	<i>Evolutie van de werkgelegenheid</i>	49
11	EVOLUTIE OVER 10 JAAR	50
11.1	<i>De werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen</i>	50
11.2	<i>De vrijgestelde oudere werklozen en de werklozen met bedrijfstoelage</i>	51
11.3	<i>De uitkeringsgerechtigde volledig werklozen en de werklozen met bedrijfstoelage</i>	52
11.4	<i>De tijdelijk werklozen</i>	52
11.5	<i>De niet-werkende niet-vergoede werkzoekenden</i>	53

1

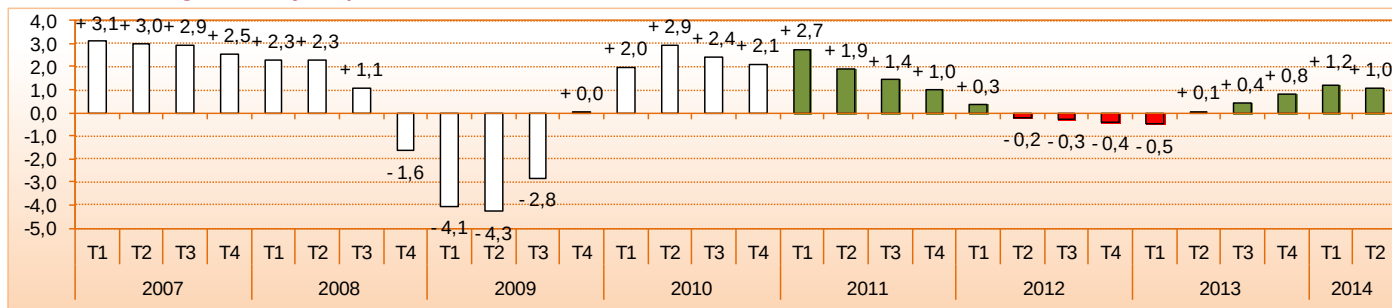
Evolutie van de conjunctuur

1.1

Bbp

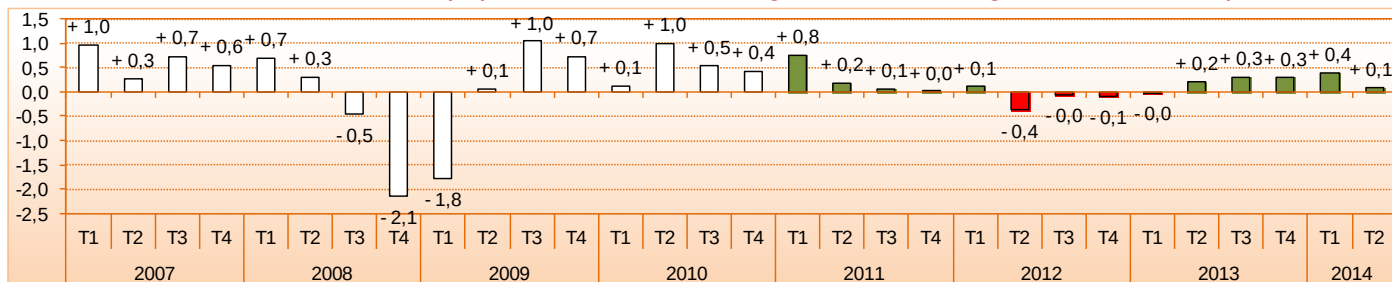
Grafiek 1

Trimestriële evolutie van het bbp (relatieve verandering t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar)

Grafiek 2

Trimestriële evolutie van het bbp (relatieve verandering t.o.v. het voorgaande trimester)

Bron: NBB - Bbp in volume - referentiejaar 2011 - voor seizoensschommelingen en kalendereffecten gezuiverde gegevens

Na een erg slecht 2009 herstelde de economische conjunctuur zich vanaf het daaropvolgende jaar tot het 1^e semester van 2011. Vanaf het 2^e semester van 2011 groeide het bbp nog steeds op jaarbasis (cf. grafiek 1), maar stagneerde het op trimestriële basis (cf. grafiek 2).

Op een lichte heropleving na in het 1^e trimester van 2012 (+ 0,3% op jaarbasis en + 0,1% op trimestriële basis) ging het bbp in de loop van de 4 volgende trimesters achteruit op jaarbasis. Het 2^e trimester van 2013 luidt een ommekeer in: het bbp herstelt zich opnieuw met een geleidelijke groei, zowel op trimestriële als op jaarbasis. Die groei werd elk trimester groter, om uit te komen op respectievelijk + 0,4% en + 1,2% in de loop van het 1^e trimester van dit jaar. In het 2^e trimester van 2014 verzwakt hij enigszins, zowel op trimestriële (+ 0,1%) als op jaarbasis (+ 1,0%).

Tabel 1

Evolutie van het bbp

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 *		2015 *	
Bbp	361 250	364 805	354 593	362 830	369 268	368 734	369 411	374 213	374 952	380 201	382 451
Evolutie	+ 2,9%	+ 1,0%	- 2,8%	+ 2,3%	+ 1,8%	- 0,1%	+ 0,2%	+ 1,3%	+ 1,5%	+ 1,6%	+ 2,0%

* Vooruitzichten

De recentste vooruitzichten¹ gaan uit van een evolutie van het bbp tussen + 1,3% en + 1,5% voor 2014 en tussen + 1,6% en + 2,0% voor 2015.

¹ Federaal Planbureau – Economische vooruitzichten 2014-2019 – juni 2014: + 1,4% voor 2014 en + 1,8% voor 2015
NBB – Economische vooruitzichten voor België – juni 2014: + 1,3% voor 2014 en + 1,6% voor 2015
IRES – Perspectives économiques 2014-2015 – juli 2014: + 1,5% voor 2014 en + 2,0% voor 2015

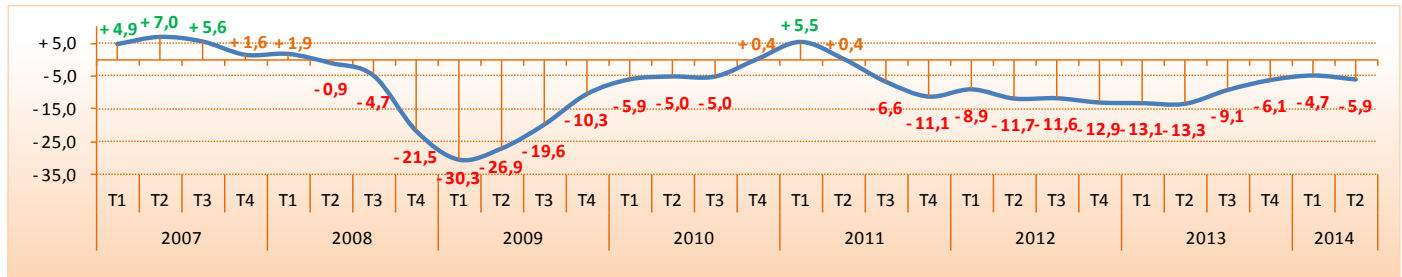
1.2

Conjunctuurbarometer

De conjunctuurbarometer, die gebaseerd is op een enquête die wordt afgenomen bij een steekproef van ondernemers, biedt een weergave van de manier waarop de economische wereld de conjunctuurevoluties percipieert. Is de barometer positief, dan getuigt dit van vertrouwen van de ondernemers in de toekomstige evolutie van de conjunctuur.

Grafiek 3

Evolutie van de conjunctuurbarometer

Bron: NBB - Maandelijkse conjunctuurenquête bij de ondernemingen

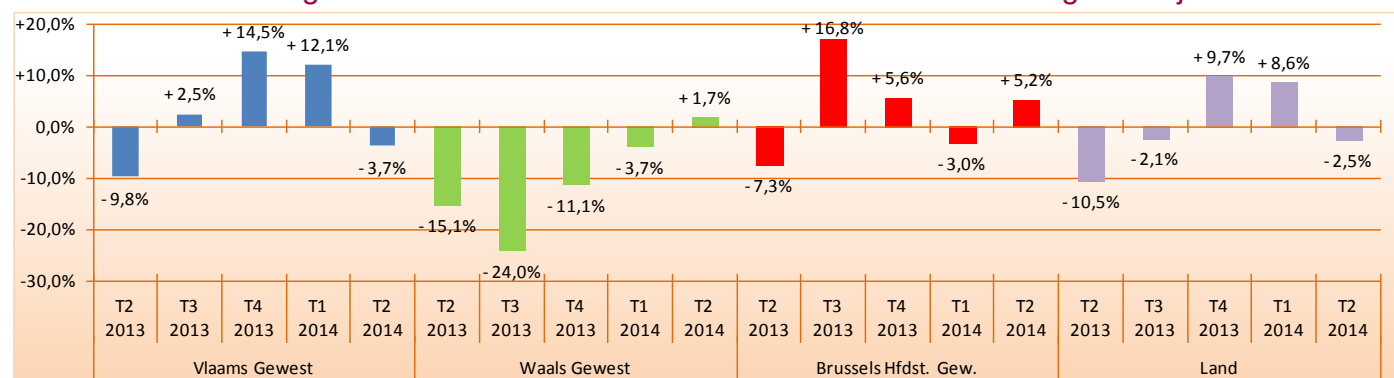
De conjunctuurbarometer nam een duik tijdens de crisis, maar klom daarna opnieuw in het groen gedurende drie opeenvolgende trimesters (van T4 2010 tot T2 2011). Daarna kende hij een nieuwe terugval om zich te stabiliseren rond de - 11 tot - 13 punten. Sinds augustus 2013 is de barometer weer boven de grens van - 10 punten gestegen en vanaf februari van dit jaar zelfs boven de - 5 punten. Het vertrouwen van de ondernemers lijkt zich dus geleidelijk aan te herstellen. Sinds mei is de vertrouwensindex evenwel opnieuw onder de – 5 punten gezakt: -6 ,8 punten in mei en – 6,2 punten in juni.

1.3 Werkaanbiedingen

Tabel 2
Evolutie van het aantal werkaanbiedingen volgens gewest

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2007	T1	72 132	18 174	3 392	93 698	2007	T1	100	100	100	100
	T2	73 173	20 240	3 109	96 522		T2	100	100	100	100
	T3	72 024	18 050	3 313	93 387		T3	100	100	100	100
	T4	64 332	17 183	3 315	84 830		T4	100	100	100	100
	Jaar	281 661	73 647	13 129	368 437		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	73 365	20 045	3 866	97 276	2008	T1	102	110	114	104
	T2	71 934	18 409	3 859	94 202		T2	98	91	124	98
	T3	66 774	19 385	3 992	90 151		T3	93	107	120	97
	T4	57 049	14 610	3 705	75 364		T4	89	85	112	89
	Jaar	269 122	72 449	15 422	356 993		Jaar	96	98	117	97
2009	T1	60 359	18 879	3 854	83 092	2009	T1	84	104	114	89
	T2	57 971	15 232	3 364	76 567		T2	79	75	108	79
	T3	50 348	16 397	4 448	71 193		T3	70	91	134	76
	T4	48 910	13 142	3 795	65 847		T4	76	76	114	78
	Jaar	217 588	63 650	15 461	296 699		Jaar	77	86	118	81
2010	T1	64 073	18 060	4 348	86 481	2010	T1	89	99	128	92
	T2	67 718	17 487	3 937	89 142		T2	93	86	127	92
	T3	66 333	17 417	4 872	88 622		T3	92	96	147	95
	T4	64 156	15 646	4 209	84 011		T4	100	91	127	99
	Jaar	262 280	68 610	17 366	348 256		Jaar	93	93	132	95
2011	T1	79 939	19 867	4 860	104 666	2011	T1	111	109	143	112
	T2	83 919	19 560	5 213	108 692		T2	115	97	168	113
	T3	76 136	18 572	5 805	100 513		T3	106	103	175	108
	T4	67 429	15 563	5 255	88 247		T4	105	91	159	104
	Jaar	307 423	73 562	21 133	402 118		Jaar	109	100	161	109
2012	T1	74 596	18 644	5 305	98 545	2012	T1	103	103	156	105
	T2	75 647	15 095	4 673	95 415		T2	103	75	150	99
	T3	63 881	17 066	4 271	85 218		T3	89	95	129	91
	T4	61 721	13 455	3 962	79 138		T4	96	78	120	93
	Jaar	275 845	64 260	18 211	358 316		Jaar	98	87	139	97
2013	T1	67 143	14 660	4 706	86 509	2013	T1	93	81	139	92
	T2	68 249	12 819	4 334	85 402		T2	93	63	139	88
	T3	65 448	12 977	4 989	83 414		T3	91	72	151	89
	T4	70 698	11 961	4 184	86 843		T4	110	70	126	102
	Jaar	271 538	52 417	18 213	342 168		Jaar	96	71	139	93
2014	T1	75 287	14 111	4 567	93 965	2014	T1	104	78	135	100
	T2	65 701	13 041	4 560	83 302		T2	90	64	147	86

Grafiek 4
Relatieve verandering t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

Bronnen: VDAB, FOREM, Actiris, ADG - Door de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling ontvangen werkaanbiedingen uit het normale economisch circuit, met uitzondering van uitzendarbeid en uitwisseling van aanbiedingen tussen de gewestelijke diensten. Vanaf 2012 heeft de VDAB de werkaanbiedingen voor zelfstandigen buiten het normale economische circuit ingedeeld. Met het oog op de coherentie tussen de verschillende gewestelijke diensten integreren wij deze nog steeds in het normale economische circuit.

In 2009 viel het aantal door de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling ontvangen werkaanbiedingen terug in het Vlaams en in het Waals Gewest. In 2010 en 2011 noteerden we voor elk van de gewesten een toename op jaarbasis (alle gewesten samen: + 17,4% in 2010 en + 15,5% in 2011). Het in 2011 bereikte aantal overschreed zelfs dat van voor de crisis.

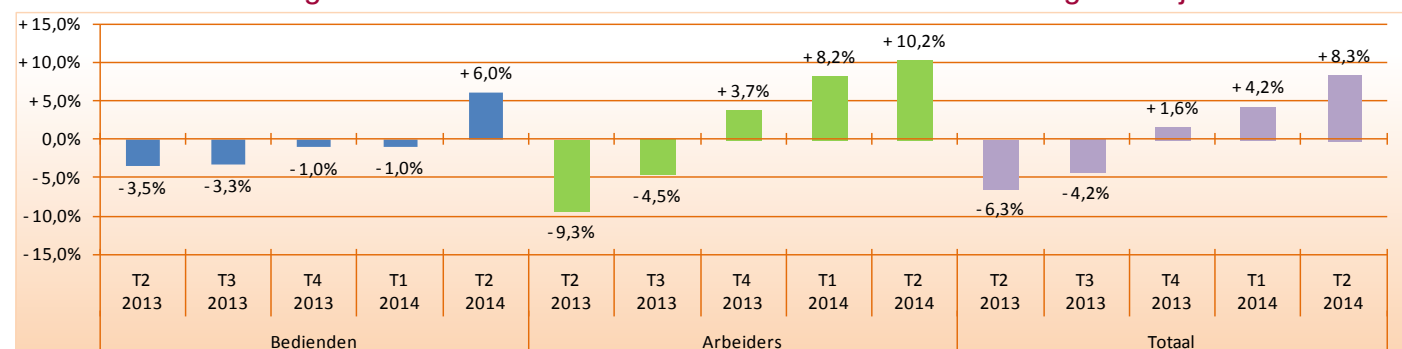
In 2012 tekent zich een kentering af: het aantal werkaanbiedingen gaat opnieuw geleidelijk aan achteruit (alle gewesten samen: - 10,9% op jaarbasis). Deze daling zet zich in de loop van 2013 door in het Waals Gewest, terwijl het Brussels Hoofdstedelijk (in het 3^e trimester van 2013) en later het Vlaams Gewest (in het 3^e trimester van 2013) respectievelijk stijgingen laten noteren van 16,8% en 14,5%. Die tendensen houden echter niet aan in de daarop volgende trimesters. Er doen zich van het ene trimester op het andere immers steeds fluctuaties voor, met de nodige stijgingen en dalingen tot gevolg. Zo neemt in het 2^e trimester van 2014 het aantal ontvangen werkaanbiedingen op jaarbasis af in het Vlaams Gewest (- 3,7%), terwijl het toeneemt in het Waals (+ 1,7%) en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (+ 5,2%).

1.4 Uitzendarbeid

Tabel 3
Evolutie van de uitzendarbeid volgens statuut

Bedienden					Arbeiders				
Jaar	Trimester	Bedienden	Arbeiders	Totaal	Jaar	Trimester	Bedienden	Arbeiders	Totaal
2007	T1	228 580	412 868	640 147	2007	T1	100	100	100
	T2	237 810	413 677	650 207		T2	100	100	100
	T3	239 960	403 845	644 522		T3	100	100	100
	T4	244 917	396 271	641 952		T4	100	100	100
	Jaar	237 817	406 665	644 207		Jaar	100	100	100
2008	T1	254 072	411 427	662 817	2008	T1	111	100	104
	T2	252 353	394 837	649 046		T2	106	95	100
	T3	251 314	365 471	616 914		T3	105	90	96
	T4	239 839	324 556	564 070		T4	98	82	88
	Jaar	249 395	374 073	623 212		Jaar	105	92	97
2009	T1	226 571	274 539	503 593	2009	T1	99	66	79
	T2	214 536	255 964	468 829		T2	90	62	72
	T3	207 840	264 607	471 645		T3	87	66	73
	T4	208 837	278 773	487 254		T4	85	70	76
	Jaar	214 446	268 471	482 830		Jaar	90	66	75
2010	T1	211 963	289 760	501 252	2010	T1	93	70	78
	T2	217 262	313 841	531 590		T2	91	76	82
	T3	223 329	328 459	552 220		T3	93	81	86
	T4	228 662	341 582	570 932		T4	93	86	89
	Jaar	220 304	318 411	538 999		Jaar	93	78	84
2011	T1	232 651	360 123	592 495	2011	T1	102	87	93
	T2	234 375	356 706	590 682		T2	99	86	91
	T3	234 503	345 269	580 231		T3	98	85	90
	T4	232 343	336 983	568 958		T4	95	85	89
	Jaar	233 468	349 770	583 092		Jaar	98	86	91
2012	T1	228 182	325 439	554 109	2012	T1	100	79	87
	T2	227 969	319 460	546 582		T2	96	77	84
	T3	226 093	306 857	533 365		T3	94	76	83
	T4	224 538	293 822	517 714		T4	92	74	81
	Jaar	226 696	311 395	537 942		Jaar	95	77	84
2013	T1	226 194	288 988	514 232	2013	T1	99	70	80
	T2	220 078	289 764	512 181		T2	93	70	79
	T3	218 724	293 010	510 985		T3	91	73	79
	T4	222 320	304 635	525 758		T4	91	77	82
	Jaar	221 829	294 099	515 789		Jaar	93	72	80
2014	T1	224 013	312 669	535 929	2014	T1	98	76	84
	T2	233 279	319 270	554 498		T2	98	77	85

Grafiek 5
Relatieve verandering t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

Bron: Federgon - De cijfers in de linkertabel geven een raming weer van het gemiddelde aantal uitzenduren dat per dag in België werd gepresteerd in de loop van het bedoelde trimester.²

² Dit daggemiddelde per trimester werd berekend als het rekenkundig gemiddelde van de daggemiddelden van de drie maanden in het trimester. De driemaandelijke cijfers, die gebaseerd zijn op het werkelijke aantal gepresteerde uitzenduren per trimester, zijn met een vertraging van ongeveer 2 maanden beschikbaar op de website van Federgon.

Na een slecht 2009 nam het aantal gepresteerde uitzenduren geleidelijk aan weer toe in 2010 en in de loop van de eerste 3 trimesters van 2011. In het 1^e trimester van 2012 keerde deze trend: het aantal uren verminderde op jaarbasis voor de arbeiders. Deze achteruitgang bleef aanhouden tijdens 2012 en de eerste drie trimesters van 2013.

Voor T4 2013 nemen we een omkering waar van de neerwaartse tendens. Het aantal door arbeiders gepresteerde uitzenduren stijgt opnieuw op jaarbasis. Die stijging tekent zich nog meer af in de daarop volgende trimesters, om + 10,2% te bereiken in het 2^e trimester van dit jaar. Het arbeiderssegment is traditioneel sterker onderhevig is aan conjunctuurschommelingen dan dat van de bedienden waarvoor een toename vastgesteld wordt van 6% in het 2de trimester van 2014.

2

Evolutie van de tijdelijk werklozen

2.1

Tijdelijke werkloosheid in fysieke eenheden

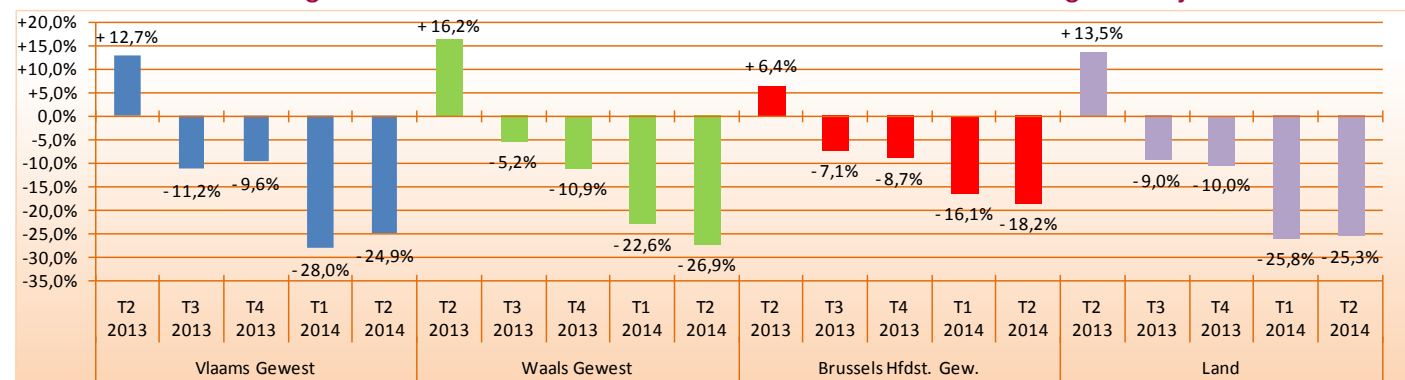
Tabel 4

Evolutie van de tijdelijk werklozen in fysieke eenheden volgens gewest

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2007	T1	97 184	50 354	6 215	153 753	2007	T1	100	100	100	100
	T2	69 716	37 444	5 007	112 167		T2	100	100	100	100
	T3	61 041	34 522	3 874	99 438		T3	100	100	100	100
	T4	71 883	38 299	4 255	114 437		T4	100	100	100	100
	Jaar	74 956	40 155	4 838	119 949		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	101 974	51 667	6 381	160 021	2008	T1	105	103	103	104
	T2	74 597	41 352	5 009	120 958		T2	107	110	100	108
	T3	70 485	33 961	4 025	108 471		T3	115	98	104	109
	T4	96 909	47 761	4 826	149 496		T4	135	125	113	131
	Jaar	85 991	43 685	5 060	134 737		Jaar	115	109	105	112
2009	T1	186 704	84 301	8 637	279 643	2009	T1	192	167	139	182
	T2	153 217	68 302	7 412	228 931		T2	220	182	148	204
	T3	103 057	48 219	5 791	157 067		T3	169	140	149	158
	T4	112 773	58 388	6 656	177 817		T4	157	152	156	155
	Jaar	138 938	64 802	7 124	210 864		Jaar	185	161	147	176
2010	T1	164 447	82 015	9 651	256 113	2010	T1	169	163	155	167
	T2	104 678	55 343	7 728	167 749		T2	150	148	154	150
	T3	76 246	40 348	5 976	122 569		T3	125	117	154	123
	T4	88 493	51 436	6 784	146 713		T4	123	134	159	128
	Jaar	108 466	57 285	7 535	173 286		Jaar	145	143	156	144
2011	T1	117 140	65 083	8 800	191 023	2011	T1	121	129	142	124
	T2	78 624	43 910	7 379	129 912		T2	113	117	147	116
	T3	71 370	38 567	6 026	115 963		T3	117	112	156	117
	T4	77 384	42 823	6 284	126 491		T4	108	112	148	111
	Jaar	86 129	47 596	7 122	140 847		Jaar	115	119	147	117
2012	T1	131 133	67 190	9 233	207 555	2012	T1	135	133	149	135
	T2	98 535	51 166	7 926	157 626		T2	141	137	158	141
	T3	79 908	42 343	6 588	128 839		T3	131	123	170	130
	T4	92 135	52 740	6 464	151 338		T4	128	138	152	132
	Jaar	100 428	53 360	7 552	161 340		Jaar	134	133	156	135
2013	T1	154 753	78 068	9 720	242 541	2013	T1	159	155	156	158
	T2	111 082	59 437	8 434	178 953		T2	159	159	168	160
	T3	70 959	40 153	6 121	117 233		T3	116	116	158	118
	T4	83 257	47 009	5 899	136 165		T4	116	123	139	119
	Jaar	105 013	56 167	7 544	168 723		Jaar	140	140	156	141
2014	T1	111 494	60 431	8 160	180 085	2014	T1	115	120	131	117
	T2	83 412	43 437	6 897	133 746		T2	120	116	138	119

Grafiek 6

Relatieve verandering t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

Vanaf het begin van 2008 stellen we telkens een toename vast van de tijdelijke werkloosheid ten opzichte van het overeenstemmend trimester van het jaar voordien. Deze stijging tekent zich duidelijk af vanaf het 4^e trimester en bereikt haar hoogtepunt in het 2^e trimester van 2009. Vervolgens daalt ze geleidelijk, met een lichte opleving in het 1^e trimester van 2010, o.a. ten gevolge van een strenge winter waardoor het beroep op tijdelijke werkloosheid omwille van slecht weer toenam.

Vervolgens merken we sinds het begin van 2012 opnieuw een stijging van de tijdelijke werkloosheid, die te verklaren valt door de ongunstige economische evolutie, maar ook door het slechte weer tijdens het eerste semester. In het 3^e en het 4^e trimester van 2012 noteren we telkens een stijging ten opzichte van het overeenkomstige trimester van 2011. Ten opzichte van het volledige jaar 2011 zien we in 2012 een toename met 15%. De combinatie van de conjunctuureffecten en het slechte winterweer zorgde voor een aanzienlijke stijging van de tijdelijke werkloosheid in het 1^e trimester van 2013: + 16,9% in vergelijking met het 1^e trimester van 2012. Voor het 2^e trimester van 2013 bedroeg dit + 13,5% t.o.v. het 2^e trimester van 2012. Dit laatste stijgingspercentage is alleszins lager dan dat van de 2 voorgaande trimesters en van de gemiddelde stijging zoals vastgesteld in 2012 (+ 15%). In het 3^e en 4^e trimester van 2013 keert deze tendens echter om. We merken inderdaad een daling van de tijdelijke werkloosheid met 9%, te wijten aan een iets betere conjunctuur en gunstiger weersomstandigheden tussen het 3^e trimester van 2012 en het 3^e trimester van 2013, en met 10% tussen het 4^e trimester van 2012 en het 4^e trimester van 2013. Deze gunstige evolutie doet zich nog steeds voor tijdens het 1^e en het 2^e trimester van 2014, die een daling kennen met meer dan 25% ten opzichte van de overeenkomstige trimesters van 2013. Deze belangrijke daling is in essentie te wijten aan de uitzonderlijk gunstige klimatologische omstandigheden tijdens het 1^e semester van 2014. Maar men stelt eveneens een gevoelige daling vast van de tijdelijke werkloosheid om economische redenen (zie punt 2.3 hierna).

2.2

Tijdelijke werkloosheid in budgettaire eenheden

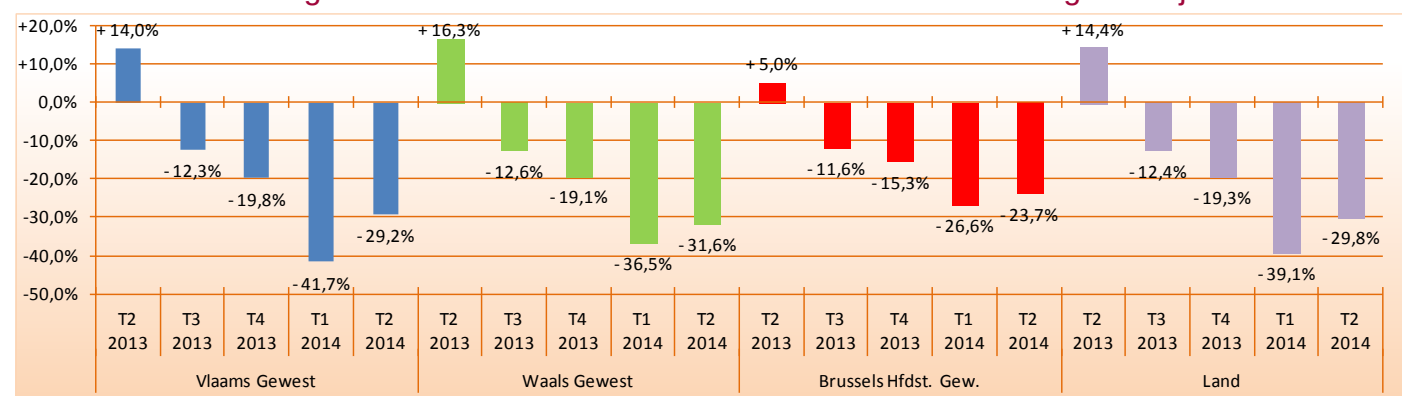
Tabel 5

Evolutie van de tijdelijk werklozen in budgettaire eenheden volgens gewest

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2007	T1	23 661	16 341	2 087	42 089	2007	T1	100	100	100	100
	T2	14 931	10 849	1 672	27 452		T2	100	100	100	100
	T3	12 372	9 549	1 455	23 376		T3	100	100	100	100
	T4	14 742	10 726	1 468	26 936		T4	100	100	100	100
	Jaar	16 427	11 866	1 670	29 963		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	22 708	15 892	2 091	40 691	2008	T1	96	97	100	97
	T2	15 596	11 254	1 689	28 539		T2	104	104	101	104
	T3	13 826	9 091	1 449	24 366		T3	112	95	100	104
	T4	21 221	13 063	1 642	35 926		T4	144	122	112	133
	Jaar	18 338	12 325	1 718	32 381		Jaar	112	104	103	108
2009	T1	54 960	31 368	2 987	89 315	2009	T1	232	192	143	212
	T2	40 139	21 249	2 440	63 828		T2	269	196	146	233
	T3	24 560	14 534	1 935	41 029		T3	199	152	133	176
	T4	27 624	18 262	2 206	48 092		T4	187	170	150	179
	Jaar	36 821	21 353	2 392	60 566		Jaar	224	180	143	202
2010	T1	50 973	33 122	3 481	87 577	2010	T1	215	203	167	208
	T2	24 027	16 583	2 419	43 029		T2	161	153	145	157
	T3	16 394	11 962	1 892	30 248		T3	133	125	130	129
	T4	19 363	15 738	2 075	37 176		T4	131	147	141	138
	Jaar	27 689	19 351	2 467	49 507		Jaar	169	163	148	165
2011	T1	30 777	22 232	2 709	55 717	2011	T1	130	136	130	132
	T2	16 842	12 255	1 973	31 070		T2	113	113	118	113
	T3	14 141	10 699	1 746	26 586		T3	114	112	120	114
	T4	16 199	12 241	1 768	30 208		T4	110	114	120	112
	Jaar	19 490	14 357	2 049	35 895		Jaar	119	121	123	120
2012	T1	34 851	23 800	2 727	61 378	2012	T1	147	146	131	146
	T2	20 023	13 760	2 079	35 862		T2	134	127	124	131
	T3	15 783	11 254	1 870	28 908		T3	128	118	129	124
	T4	20 917	14 941	1 841	37 699		T4	142	139	125	140
	Jaar	22 894	15 939	2 129	40 962		Jaar	139	134	127	137
2013	T1	43 154	28 725	3 000	74 879	2013	T1	182	176	144	178
	T2	22 833	16 004	2 183	41 020		T2	153	148	131	149
	T3	13 841	9 839	1 653	25 333		T3	112	103	114	108
	T4	16 774	12 086	1 560	30 420		T4	114	113	106	113
	Jaar	24 151	16 664	2 099	42 913		Jaar	147	140	126	143
2014	T1	25 157	18 250	2 203	45 610	2014	T1	106	112	106	108
	T2	16 174	10 941	1 666	28 781		T2	108	101	100	105

Grafiek 7

Relatieve verandering t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

Over het algemeen krijgen de tijdelijk werklozen slechts enkele dagen per maand een uitkering. Daarom is het nuttig om hier ook een voorstelling te geven van de evolutie in budgettaire eenheden (voltijdse equivalenten). De algemene evolutie is vergelijkbaar, maar tijdens de crisis van 2009 steeg het aantal budgettaire eenheden sterker dan het aantal fysieke eenheden. Dat betekent dat het maandelijks aantal niet-gewerkte dagen per tijdelijk werkloze arbeider (of bediende) tijdens de crisis hoger lag dan in een normale periode.

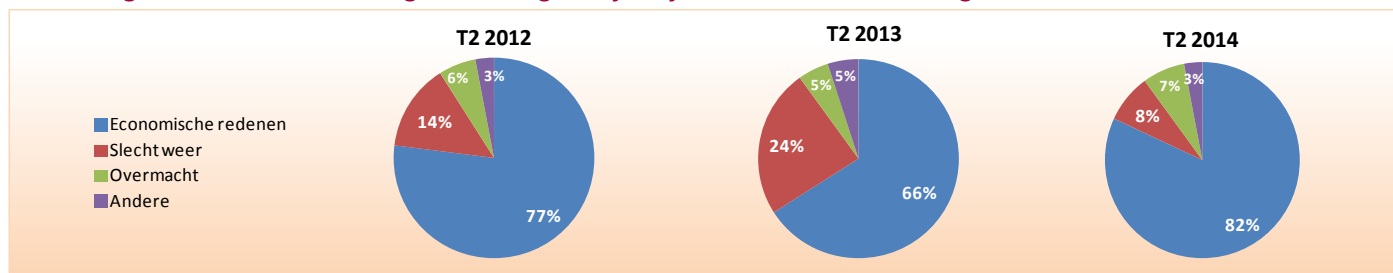
Tussen 2011 en 2012 is deze tendens gekeerd. Tussen deze trimesters doet zich een stijging voor met 14,1% in budgettaire eenheden, tegenover 14,5% in fysieke eenheden. Tussen het 1^e trimester van 2012 en het 1^e trimester van 2013, een periode met een ongunstige conjunctuur, is deze tendens opnieuw gekeerd, wat samenging met een belangrijke stijging van de tijdelijke werkloosheid: + 22,0% in budgettaire eenheden en + 16,9% in fysieke eenheden. In mindere mate kan men dezelfde vaststelling maken voor het 2^e trimester 2013: + 14,4% in budgettaire eenheden en + 13,5% in fysieke eenheden ten opzichte van het voorgaande jaar. In vergelijking met het 3^e trimester 2012 is de daling van 12,4% in budgettaire eenheden tijdens het 3^e trimester van 2013 nog meer uitgesproken dan die in fysieke eenheden (- 9%), wat het effect van de verbeterde conjunctuur lijkt te bevestigen. Dit is des te meer het geval wanneer het laatste trimester van 2013 wordt vergeleken met dat van 2012 en de eerste 2 trimesters van 2014 met de overeenstemmende trimesters van 2013. Men stelt er met name een daling vast van 25,8% in fysieke eenheden en van 39,1% in budgettaire eenheden tussen het 1^e trimester van 2013 en het 1^e trimester van 2014 en een daling van 25,3% in fysieke eenheden en van 29,8% in budgettaire eenheden tussen het 2^e trimester van 2013 en het 2^e trimester van 2014. Gedurende het 2^e trimester van 2014 is de daling in budgettaire eenheden het sterkst in het Waals Gewest: - 31,6%, tegenover - 29,2% in het Vlaams Gewest en - 23,7% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

2.3

Tijdelijke werkloosheid volgens motief (in vergoede dagen)

Grafiek 8

Verdeling van het aantal vergoede dagen tijdelijke werkloosheid volgens motief³

Net zoals het 1^e trimester van 2014 noteert het 2^e trimester van 2014 een forse terugval op jaarbasis (- 16 procentpunten) voor het aandeel 'tijdelijke werkloosheid omwille van slecht weer' binnen het totaal aantal vergoede dagen voor tijdelijke werkloosheid.

Om deze reden ziet men ook het aandeel van de tijdelijke werkloosheid om economische redenen van 66% in het 2^e trimester van 2013 toenemen naar 82% in het 2^e trimester van 2014.

Tabel 6

Evolutie van het aantal vergoede dagen tijdelijke werkloosheid volgens motief (2^e trimester)

T2	Economische redenen	Slecht weer	Overmacht	Andere	Totaal
2011	2 014 962	155 666	162 321	81 468	2 414 417
2012	2 138 604	377 770	164 749	92 420	2 773 543
2013	2 103 690	748 355	163 381	152 941	3 168 368
2014*	1 832 805	181 384	159 564	78 406	2 252 159
Evol. 2013 - 2014	- 12,9%	- 75,8%	- 2,3%	- 48,7%	- 28,9%

Niettegenstaande de verhoging van het aandeel tijdelijke werkloosheid om economische redenen in het 1^e trimester van 2014 is dit aandeel toch gedaald (- 12,9%) als men het aantal vergoede dagen voor dit motief in het 2de trimester van 2014 vergelijkt met het overeenkomende trimester in 2013. Het aantal vergoede dagen omwille van slecht weer is in dezelfde periode afgenomen met bijna 76%.

³ Voor T2 2012 en T2 2013 gaat het om gegevens na verificatie, terwijl het voor T2 2014 over gegevens gaat vóór verificatie.

2.4

Waarvan schorsing bedienden

Tabel 7

Evolutie van de crisisschorsing voor bedienden in fysieke eenheden

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2009	T3	1 175	691	112	1 977
	T4	4 865	2 412	400	7 678
	Jaar	3 020	1 552	256	4 828
2010	T1	5 031	2 487	525	8 043
	T2	4 063	2 004	243	6 310
	T3	1 747	608	103	2 459
	T4	726	411	48	1 185
	Jaar	2 892	1 378	230	4 499
2011	T1	875	484	59	1 418
	T2	1 050	494	60	1 604
	T3	1 043	292	40	1 375
	T4	815	397	41	1 253
	Jaar	946	417	50	1 413
2012	T1	867	518	41	1 426
	T2	998	556	35	1 588
	T3	898	334	30	1 262
	T4	952	813	20	1 784
	Jaar	929	555	31	1 515
2013	T1	1 454	827	31	2 312
	T2	1 747	1 106	71	2 924
	T3	1 350	769	64	2 183
	T4	1 098	795	54	1 946
	Jaar	1 412	874	55	2 341
2014	T1	1 072	744	56	1 872
	T2	957	608	46	1 611

De crisisschorsing voor bedienden werd ingevoerd in juli 2009. Al snel beantwoordde ze aan de verwachtingen van de ondernemingen en piekte in het laatste trimester van 2009 en het eerste van 2010. In de loop van het tweede semester van 2010 viel het aantal tijdelijk werkloze bedienden echter drastisch terug. In 2011 stabiliseerde het aantal gemiddelde maandelijkse betalingen zich op een niveau dat duidelijk lager lag dan dat van 2010.

Vanaf 1 januari 2012 trad een nieuwe, permanente regeling in werking voor de schorsing van de arbeidsovereenkomst voor bedienden. Deze regeling nam de plaats in van de crisisschorsing voor bedienden, die afliep op 31 december 2011, maar kent in grote lijnen dezelfde modaliteiten. We kunnen de evolutie dan ook blijven vergelijken. Tijdens de drie eerste trimesters van 2012 kenden we een stabilisatie ten opzichte van de eerste drie trimesters van 2011. Die stabilisatie was niet meer zichtbaar in het 4^e trimester van 2012 en nog minder in de eerste twee trimesters van 2013. De ongunstige conjunctuur laat zich dus ook voelen in een forse stijging van de schorsingen voor bedienden: + 62% tussen het eerste trimester van 2013 en het overeenkomstige trimester van 2012, + 83,9% tussen het 2^e trimester van 2013 en het overeenkomstige trimester van 2012. Sinds de maatregel werd ingevoerd, telden we het hoogste aantal schorsingen van arbeidsovereenkomsten voor bedienden in het 2^e trimester van 2013: 2 924 schorsingen. In de loop van het 3^e en het 4^e trimester van 2013 merken we nog steeds een relatieve stijging: + 72,9% van T3 2012 t.o.v. T3 2013 en + 9,1% van T4 2012 t.o.v. T4 2013. 2014 luidt het einde in van de toename, aangezien T1 2014 een daling van 19% laat noteren ten opzichte van het overeenkomstige trimester in 2013. In T2 2014 bedraagt de afname op jaarbasis maar liefst 45%.

2.5

Evolutie van de tijdelijke werkloosheid volgens bedrijfstak

Tabel 8

Evolutie van de tijdelijke werkloosheid in budgettaire eenheden volgens bedrijfstak

Sector	T2 2007		T2 2013		T2 2014		Evol. T2 2007 - T2 2014	Evol. T2 2013 - T2 2014
Landbouw, bosbouw en visserij	482	1,8%	687	1,7%	325	1,1%	- 32,7%	- 52,7%
Winning van delfstoffen	375	1,4%	579	1,4%	263	0,9%	- 30,0%	- 54,6%
Industrie	8 895	32,4%	13 052	31,8%	9 438	32,8%	+ 6,1%	- 27,7%
<i>waarvan:</i>								
<i>vervaard.producten uit niet-metaal</i>	144	0,5%	351	0,9%	221	0,8%	+ 53,3%	- 37,2%
<i>glasindustrie</i>	112	0,4%	260	0,6%	223	0,8%	+ 99,4%	- 14,3%
<i>chemische industrie</i>	400	1,5%	692	1,7%	463	1,6%	+ 15,7%	- 33,2%
<i>vervaard.producten uit metaal</i>	229	0,8%	552	1,3%	242	0,8%	+ 5,6%	- 56,2%
<i>machinebouw / mechan. materiaal</i>	2 246	8,2%	5 311	12,9%	3 790	13,2%	+ 68,8%	- 28,6%
<i>bureaumachinefabrieken</i>	537	2,0%	911	2,2%	691	2,4%	+ 28,7%	- 24,1%
<i>automobiellbouw</i>	113	0,4%	140	0,3%	165	0,6%	+ 46,3%	+ 17,9%
<i>fijnmechanische en optische nijverheid</i>	3	0,0%	2	0,0%	1	0,0%	- 61,1%	- 46,4%
<i>voedingsmiddelen, drankbereiding</i>	1 223	4,5%	1 178	2,9%	1 043	3,6%	- 14,7%	- 11,5%
<i>tabaksnijverheid</i>	18	0,1%	18	0,0%	14	0,1%	- 19,2%	- 19,0%
<i>textielnijverheid</i>	1 751	6,4%	1 429	3,5%	1 083	3,8%	- 38,2%	- 24,2%
<i>ledernijverheid</i>	44	0,2%	34	0,1%	28	0,1%	- 35,5%	- 17,1%
<i>schoennijverheid</i>	13	0,0%	5	0,0%	4	0,0%	- 68,6%	- 24,2%
<i>kledingnijverheid</i>	825	3,0%	561	1,4%	370	1,3%	- 55,1%	- 34,0%
<i>hout- en meubelnijverheid</i>	601	2,2%	932	2,3%	597	2,1%	- 0,8%	- 36,0%
<i>papiernijverheid</i>	189	0,7%	270	0,7%	223	0,8%	+ 17,8%	- 17,4%
<i>grafische nijverheid / uitgeverijen</i>	192	0,7%	281	0,7%	191	0,7%	- 0,0%	- 31,9%
<i>rubbernijverheid</i>	5	0,0%	8	0,0%	5	0,0%	+ 9,9%	- 36,1%
<i>plastiekverwerkende nijverheid</i>	1	0,0%	1	0,0%	1	0,0%	- 17,4%	- 38,6%
<i>diamantnijverheid</i>	231	0,8%	96	0,2%	71	0,2%	- 69,4%	- 26,4%
<i>overige be- en verwerk. nijverheid</i>	19	0,1%	17	0,0%	11	0,0%	- 38,8%	- 33,5%
Bouwnijverheid	8 300	30,2%	10 858	26,5%	7 003	24,3%	- 15,6%	- 35,5%
Productie en distributie van elektriciteit, gas en water	21	0,1%	25	0,1%	19	0,1%	- 6,2%	- 23,6%
Handel, banken en verzekeringen	908	3,3%	1 084	2,6%	791	2,7%	- 12,9%	- 27,0%
Vervoer en verkeer	701	2,6%	1 263	3,1%	909	3,2%	+ 29,7%	- 28,1%
<i>waarvan:</i>								
<i>havenarbeiders</i>	86	0,3%	153	0,4%	92	0,3%	+ 7,5%	- 39,7%
Diensten	6 143	22,4%	10 541	25,7%	7 996	27,8%	+ 30,2%	- 24,1%
<i>waarvan:</i>								
<i>horeca</i>	1 333	4,9%	1 330	3,2%	969	3,4%	- 27,3%	- 27,2%
<i>reparatie gebruiksgoederen en voertuigen</i>	236	0,9%	290	0,7%	249	0,9%	+ 5,8%	- 13,9%
<i>dienstverlening aan ondernemingen</i>	1 349	4,9%	3 187	7,8%	2 408	8,4%	+ 78,5%	- 24,5%
<i>algemeen overheidsbestuur</i>	216	0,8%	357	0,9%	281	1,0%	+ 29,9%	- 21,2%
<i>onderwijs</i>	56	0,2%	78	0,2%	73	0,3%	+ 31,4%	- 6,3%
<i>volksgezondheid en diergeneeskunde</i>	224	0,8%	198	0,5%	153	0,5%	- 31,7%	- 22,7%
<i>overige dienstverlenende nijverheid</i>	142	0,5%	209	0,5%	167	0,6%	+ 17,3%	- 20,3%
<i>overige diensten</i>	2 587	9,4%	4 891	11,9%	3 696	12,8%	+ 42,9%	- 24,4%
Activiteit in buitenland, schoolverlaters, onbepaald	1 627	5,9%	2 933	7,1%	2 037	7,1%	+ 25,2%	- 30,5%
Totaal	27 452	100%	41 020	100%	28 781	100%	+ 4,8%	- 29,8%

In vergelijking met het 2^e trimester van 2013 daalt de tijdelijke werkloosheid (uitgedrukt in budgettaire eenheden) gedurende het 2^e trimester van 2014 met bijna 30%. Deze daling (vooral beïnvloed door de goede klimatologische omstandigheden) bevestigt de tendens die reeds in het 1^e trimester zichtbaar werd.

De daling bedraagt 35,5% in de bouwsector. Ook de andere sectoren laten een daling zien, wat aantoont dat andere positieve factoren eveneens een rol spelen. De vermindering bedraagt verder 27,7% in de industrie en 24,1% in de sector van de dienstverlening aan ondernemingen.

3

Evolutie van de oprichting en opheffing van ondernemingen

3.1

Evolutie van de faillissementen⁴

3.1.1

Met of zonder banenverlies

Tabel 9

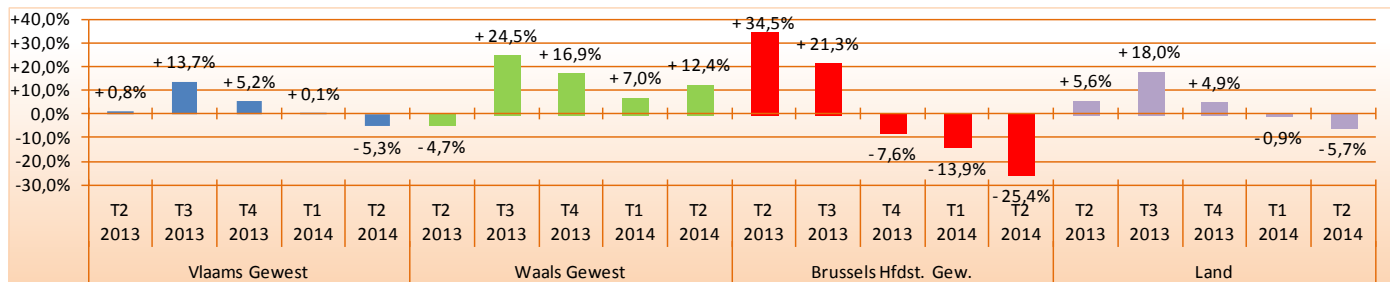
Evolutie van het aantal faillissementen van ondernemingen met of zonder personeel volgens gewest

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Buitenland	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2007	T1	1 001	547	373	8	1 930	2007	T1	100	100	100	100
	T2	952	580	416	12	1 962		T2	100	100	100	100
	T3	727	400	308	2	1 440		T3	100	100	100	100
	T4	1 003	634	424	17	2 080		T4	100	100	100	100
	Jaar	3 683	2 161	1 521	39	7 412		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	946	588	417	6	1 957	2008	T1	95	107	112	101
	T2	1 061	658	472	16	2 209		T2	111	113	113	113
	T3	858	450	446	6	1 765		T3	118	113	145	123
	T4	1 143	669	494	7	2 315		T4	114	106	117	111
	Jaar	4 008	2 365	1 829	35	8 246		Jaar	109	109	120	111
2009	T1	1 307	737	418	6	2 468	2009	T1	131	135	112	128
	T2	1 197	687	471	7	2 364		T2	126	118	113	120
	T3	875	567	433	4	1 882		T3	120	142	141	131
	T4	1 253	678	499	4	2 438		T4	125	107	118	117
	Jaar	4 632	2 669	1 821	21	9 152		Jaar	126	124	120	123
2010	T1	1 332	715	506	7	2 562	2010	T1	133	131	136	133
	T2	1 305	720	474	5	2 507		T2	137	124	114	128
	T3	1 027	586	435	6	2 057		T3	141	147	141	143
	T4	1 185	699	535	6	2 425		T4	118	110	126	117
	Jaar	4 849	2 720	1 950	24	9 551		Jaar	132	126	128	129
2011	T1	1 327	773	497	8	2 610	2011	T1	133	141	133	135
	T2	1 207	783	565	8	2 567		T2	127	135	136	131
	T3	1 015	653	468	5	2 141		T3	140	163	152	149
	T4	1 281	741	783	5	2 818		T4	128	117	185	135
	Jaar	4 830	2 950	2 313	26	10 136		Jaar	131	137	152	137
2012	T1	1 321	767	475	2	2 567	2012	T1	132	140	127	133
	T2	1 401	785	525	4	2 719		T2	147	135	126	139
	T3	1 103	600	540	3	2 255		T3	152	150	175	157
	T4	1 505	797	709	5	3 025		T4	150	126	167	145
	Jaar	5 330	2 949	2 249	14	10 566		Jaar	145	136	148	143
2013	T1	1 450	934	632	6	3 023	2013	T1	145	171	169	157
	T2	1 412	748	706	2	2 872		T2	148	129	170	146
	T3	1 254	747	655	10	2 661		T3	172	187	213	185
	T4	1 584	932	655	1	3 172		T4	158	147	154	153
	Jaar	5 700	3 361	2 648	19	11 728		Jaar	155	156	174	158
2014	T1	1 452	999	544	0	2 995	2014	T1	145	183	146	155
	T2	1 337	841	527	2	2 707		T2	140	145	127	138

⁴ Bron: Fonds tot vergoeding van de in geval van Sluiting van Ondernemingen ontslagen werknemers (RVA)

Grafiek 9

Relatieve verandering t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

Tussen T2 2013 en T2 2014 valt voor het land algemeen een meer uitgesproken daling te noteren van het aantal faillissementen van ondernemingen met of zonder personeel dan vorig trimester (- 5,7% tegenover - 0,9%). Dit is vooral te wijten aan de sterke afname in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, die op zichzelf - 25,4% bereikt. Die daling doet zich ook in het Vlaams Gewest voor met ongeveer - 5%. De neerwaartse trend is echter niet terug te vinden in het Waals Gewest, waar het aantal faillissementen met 12,4% stijgt.

3.1.2 Met banenverlies

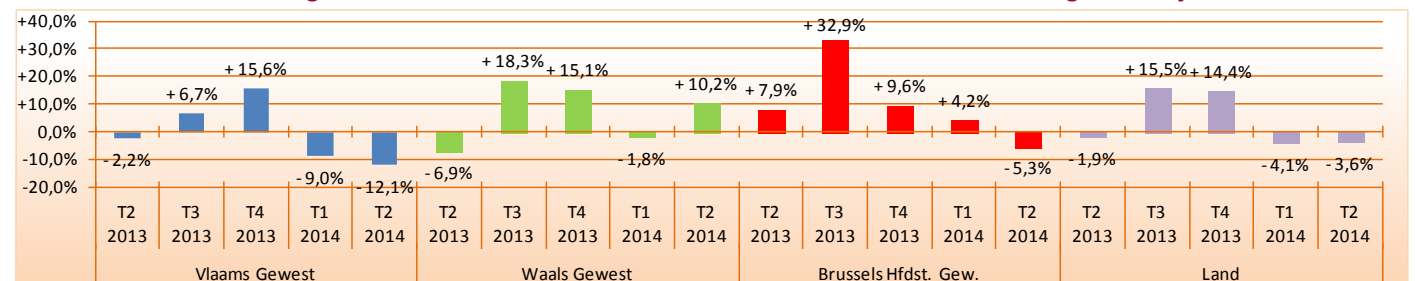
Tabel 10

Evolutie van het aantal faillissementen van ondernemingen met personeel volgens gewest

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2007	T1	368	242	131	741	2007	T1	100	100	100	100
	T2	375	255	158	788		T2	100	100	100	100
	T3	261	194	119	574		T3	100	100	100	100
	T4	354	282	132	768		T4	100	100	100	100
Jaar		1 358	973	540	2 871	Jaar		100	100	100	100
2008	T1	353	250	147	750	2008	T1	96	103	112	101
	T2	403	280	133	816		T2	107	110	84	104
	T3	321	196	164	681		T3	123	101	138	119
	T4	417	306	167	890		T4	118	109	127	116
Jaar		1 494	1 032	611	3 137	Jaar		110	106	113	109
2009	T1	495	319	153	967	2009	T1	135	132	117	130
	T2	479	292	156	927		T2	128	115	99	118
	T3	341	270	154	765		T3	131	139	129	133
	T4	463	296	183	942		T4	131	105	139	123
Jaar		1 778	1 177	646	3 601	Jaar		131	121	120	125
2010	T1	479	319	164	962	2010	T1	130	132	125	130
	T2	460	307	174	941		T2	123	120	110	119
	T3	390	263	174	827		T3	149	136	146	144
	T4	428	310	162	900		T4	121	110	123	117
Jaar		1 757	1 199	674	3 630	Jaar		129	123	125	126
2011	T1	482	335	141	958	2011	T1	131	138	108	129
	T2	453	369	145	967		T2	121	145	92	123
	T3	357	299	152	808		T3	137	154	128	141
	T4	437	341	244	1 022		T4	123	121	185	133
Jaar		1 729	1 344	682	3 755	Jaar		127	138	126	131
2012	T1	506	361	174	1 041	2012	T1	138	149	133	140
	T2	500	346	191	1 037		T2	133	136	121	132
	T3	402	278	158	838		T3	154	143	133	146
	T4	507	351	178	1 036		T4	143	124	135	135
Jaar		1 915	1 336	701	3 952	Jaar		141	137	130	138
2013	T1	523	440	192	1 155	2013	T1	142	182	147	156
	T2	489	322	206	1 017		T2	130	126	130	129
	T3	429	329	210	968		T3	164	170	176	169
	T4	586	404	195	1 185		T4	166	143	148	154
Jaar		2 027	1 495	803	4 325	Jaar		149	154	149	151
2014	T1	476	432	200	1 108	2014	T1	129	179	153	150
	T2	430	355	195	980		T2	115	139	123	124

Grafiek 10

Relatieve verandering t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

De evolutie van het aantal faillissementen van ondernemingen met personeel vertoont een verder dalende trend: - 3,6% in T2 2014 ten opzichte van T2 2013. Deze daling doet zich evenwel alleen voor in het Vlaams (- 12,1%) en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (- 5,3%) en niet in het Waals Gewest (+ 10,2%). In alle gewesten samen werden in T2 2014 980 faillissementen van ondernemingen met personeel geregistreerd.

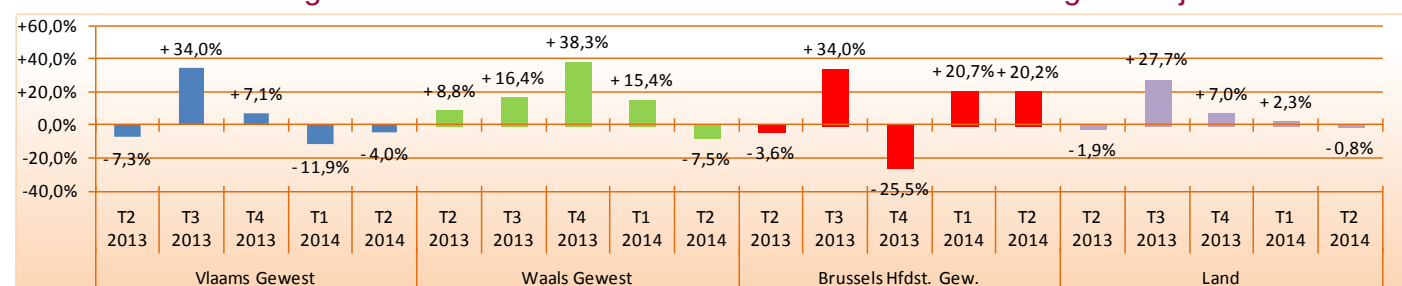
3.1.3

Verloren banen ten gevolge van faillissementen

Tabel 11
Evolutie van het aantal bij faillissementen verloren gegane jobs volgens gewest

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2007	T1	2 639	1 978	1 286	5 903	2007	T1	100	100	100	100
	T2	2 373	2 351	1 251	5 975		T2	100	100	100	100
	T3	1 775	1 613	768	4 156		T3	100	100	100	100
	T4	2 622	1 700	695	5 017		T4	100	100	100	100
	Jaar	9 409	7 642	4 000	21 051		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	2 976	1 746	1 143	5 865	2008	T1	113	88	89	99
	T2	2 286	1 794	1 069	5 149		T2	96	76	85	86
	T3	2 249	1 671	852	4 772		T3	127	104	111	115
	T4	3 225	2 153	912	6 290		T4	123	127	131	125
	Jaar	10 736	7 364	3 976	22 076		Jaar	114	96	99	105
2009	T1	3 704	1 912	920	6 536	2009	T1	140	97	72	111
	T2	3 323	2 249	1 074	6 646		T2	140	96	86	111
	T3	1 966	1 757	870	4 593		T3	111	109	113	111
	T4	2 378	1 901	1 660	5 939		T4	91	112	239	118
	Jaar	11 371	7 819	4 524	23 714		Jaar	121	102	113	113
2010	T1	3 060	2 845	1 035	6 940	2010	T1	116	144	80	118
	T2	2 804	2 162	872	5 838		T2	118	92	70	98
	T3	2 251	1 731	1 017	4 999		T3	127	107	132	120
	T4	2 809	2 104	898	5 811		T4	107	124	129	116
	Jaar	10 924	8 842	3 822	23 588		Jaar	116	116	96	112
2011	T1	3 391	2 441	1 336	7 168	2011	T1	128	123	104	121
	T2	3 067	2 284	964	6 315		T2	129	97	77	106
	T3	2 638	1 576	1 434	5 648		T3	149	98	187	136
	T4	2 693	2 173	1 487	6 353		T4	103	128	214	127
	Jaar	11 789	8 474	5 221	25 484		Jaar	125	111	131	121
2012	T1	2 990	3 123	1 224	7 337	2012	T1	113	158	95	124
	T2	3 633	2 050	1 282	6 965		T2	153	87	102	117
	T3	2 435	1 828	880	5 143		T3	137	113	115	124
	T4	4 331	1 912	1 853	8 096		T4	165	112	267	161
	Jaar	13 389	8 913	5 239	27 541		Jaar	142	117	131	131
2013	T1	4 096	2 691	1 234	8 021	2013	T1	155	136	96	136
	T2	3 368	2 231	1 236	6 835		T2	142	95	99	114
	T3	3 264	2 127	1 179	6 570		T3	184	132	154	158
	T4	4 639	2 645	1 380	8 664		T4	177	156	199	173
	Jaar	15 367	9 694	5 029	30 090		Jaar	163	127	126	143
2014	T1	3 610	3 106	1 489	8 205	2014	T1	137	157	116	139
	T2	3 232	2 064	1 486	6 782		T2	136	88	119	114

Grafiek 11
Relatieve verandering t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

Het banenverlies bij faillissementen op landsniveau kent voor T2 2014 een lichte daling met 0,8%. Het aantal verloren gegane jobs daalde ook in het Waals Gewest (-7,5%) evenals in het Vlaams Gewest (-4%) maar nam met 20,2% toe in het Brussels Gewest.

3.2

Evolutie van de collectieve ontslagen

Tabel 12

Evolutie van het aantal werknemers betrokken bij een aankondiging van het voornemen tot collectief ontslag volgens gewest

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2010	Jaar	6 134	1 196	5 687	13 017	2010	Jaar	100	100	100	100
2011	T1	1 168	344	518	2 030	2011	T1	100	100	100	100
	T2	563	577	154	1 294		T2	100	100	100	100
	T3	494	355	486	1 335		T3	100	100	100	100
	T4	1 406	239	351	1 996		T4	100	100	100	100
	Jaar	3 631	1 515	1 509	6 655		Jaar	59	127	27	51
2012	T1	1 687	1 233	211	3 131	2012	T1	144	358	41	154
	T2	1 837	377	107	2 321		T2	326	65	69	179
	T3	627	118	285	1 030		T3	127	33	59	77
	T4	8 079	1 811	335	10 225		T4	575	758	95	512
	Jaar	12 230	3 539	938	16 707		Jaar	199	296	16	128
2013	T1	901	3 336	436	4 673	2013	T1	77	970	84	230
	T2	1 124	559	364	2 047		T2	200	97	236	158
	T3	804	74	93	971		T3	163	21	19	73
	T4	930	154	90	1 174		T4	66	64	26	59
	Jaar	3 759	4 123	983	8 865		Jaar	61	345	17	68
2014	T1	1 246	1 189	14	2 449	2014	T1	107	346	3	121
	T2	1 708	234	2 986	4 928		T2	303	41	1 939	381
						2013	T2	100	100	100	100
						2014	T2	152	42	820	241

Bron: FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

De aankondiging van het voornemen tot collectief ontslag start de procedure van inlichting en raadpleging, die in werking trad met het KB van 24 mei 1976. Het aantal werknemers betrokken bij een aankondiging van collectief ontslag bereikte een piek in 2012: 16 707 personen tegenover 13 017 in 2010. In 2013 werd dat aantal bijna gehalveerd, met een jaartotaal van 8 865 betrokken werknemers.

De evoluties verschillen sterk per gewest en het aantal aankondigingen van collectief ontslag kent niet noodzakelijk een cyclisch verloop. Dit maakt het moeilijk om hierin echte tendensen terug te vinden.

We zien op jaarbasis voor het 2^e trimester van 2014 wel meer dan een verdubbeling van het aantal aangekondigde collectieve ontslagen voor het land met een sterk uitgesproken toename in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Onder meer de aankondiging van collectieve ontslagen bij AD Delhaize werd bekend in deze periode. Deze toename kan evenwel ook samenhangen met het feit dat de (hoofd-)zetel van de betrokken ondernemingen in veel gevallen hier gelokaliseerd zijn. In het Waals Gewest daarentegen daalde het aantal aankondigingen met meer dan de helft.

Tabel 13

Evolutie van het aantal werknemers betrokken bij een betekening van collectief ontslag volgens gewest

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2010	Jaar	6 394	1 143	5 325	12 862	2010	Jaar	100	100	100	100
2011	T1	1 149	215	186	1 550	2011	T1	100	100	100	100
	T2	838	860	100	1 798		T2	100	100	100	100
	T3	340	156	559	1 055		T3	100	100	100	100
	T4	363	254	634	1 251		T4	100	100	100	100
	Jaar	2 690	1 485	1 479	5 654		Jaar	42	130	28	44
2012	T1	1 174	213	310	1 697	2012	T1	102	99	167	109
	T2	1 272	147	31	1 450		T2	152	17	31	81
	T3	1 079	1 200	225	2 504		T3	317	769	40	237
	T4	1 259	1 039	95	2 393		T4	347	409	15	191
	Jaar	4 784	2 599	661	8 044		Jaar	75	227	12	63
2013	T1	1 379	1 710	322	3 411	2013	T1	120	795	173	220
	T2	1 031	582	108	1 721		T2	123	68	108	96
	T3	5 830	94	138	6 062		T3	1 715	60	25	575
	T4	1 132	3 011	374	4 517		T4	312	1 185	59	361
	Jaar	9 372	5 397	942	15 711		Jaar	147	472	18	122
2014	T1	652	25	33	710	2014	T1	57	12	18	46
	T2	1 735	873	348	2 956		T2	207	102	348	164
							2013 T2	100	100	100	100
							2014 T2	168	150	322	172

Bron: FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

De betekening sluit de procedure van inlichting en raadpleging af, die in werking trad met het KB van 24 mei 1976. Ze beschrijft de werknemers die in werkelijkheid worden getroffen door een collectief ontslag. Het aantal werknemers betrokken bij een betekening van collectief ontslag bleef in 2012 beneden het cijfer van 2010 (8 044 tegenover 12 862). De piek in het aantal betrokken werknemers bij een aankondiging van collectief ontslag in 2012 heeft in 2013 gezorgd voor een sterke toename van het aantal betekeningen, namelijk 15 711 of bijna een verdubbeling ten opzichte van 2012. Het ging daarbij vooral om vijf grote herstructureringen: Duferco Belgium SA en NMLK La Louvière in het eerste trimester, Ford Genk en zijn directe onderaannemingen in het derde en Arcelor Mittal en Caterpillar in het vierde trimester.

Het afgenomen aantal werknemers betrokken bij een aankondiging van collectief ontslag in 2013 liet veronderstellen dat de situatie zich zou verbeteren. Ondanks deze vaststelling raken in T2 2014 toch weer een hoger aantal werknemers betrokken bij een betekening van collectief ontslag: 2 956 werknemers.

In mei en juni werden een aantal collectieve ontslagen betekend, zoals Saint-Gobain met 329 aangekondigde ontslagen en uiteindelijk 327 betekende ontslagen en Hewlett-Packard waarbij 300 van de oorspronkelijk 310 aangekondigde ontslagen werden betekend.

3.3

Evolutie van de oprichting van ondernemingen

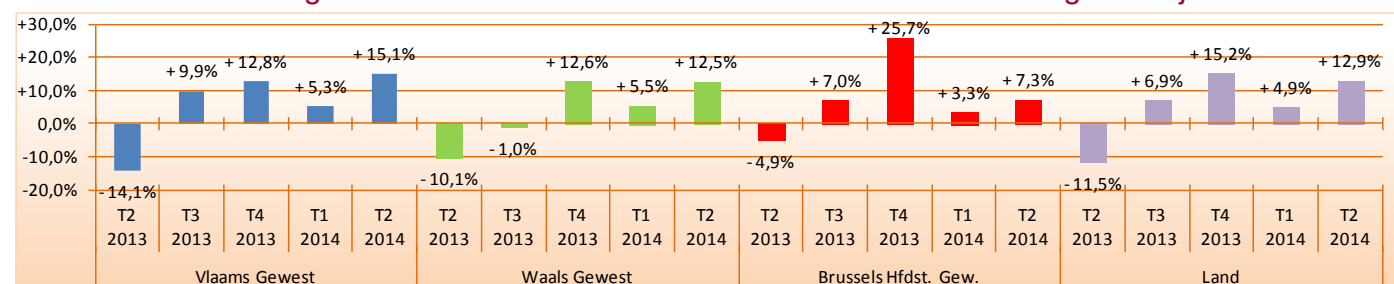
Tabel 14

Oprichting van ondernemingen in de profitsector⁵

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Buitenland	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2007	T1	4 465	1 579	1 331	1	7 376	2007	T1	100	100	100	100
	T2	3 904	1 438	1 266	3	6 611		T2	100	100	100	100
	T3	3 563	1 269	1 073	0	5 905		T3	100	100	100	100
	T4	4 778	1 616	1 440	3	7 837		T4	100	100	100	100
	Jaar	16 710	5 902	5 110	7	27 729		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	4 702	1 675	1 224	4	7 605	2008	T1	105	106	92	103
	T2	4 383	1 579	1 274	22	7 258		T2	112	110	101	110
	T3	3 836	1 238	1 038	17	6 129		T3	108	98	97	104
	T4	4 558	1 526	1 190	8	7 282		T4	95	94	83	93
	Jaar	17 479	6 018	4 726	51	28 274		Jaar	105	102	92	102
2009	T1	4 082	1 498	1 069	8	6 657	2009	T1	91	95	80	90
	T2	3 652	1 321	1 053	4	6 030		T2	94	92	83	91
	T3	3 563	1 216	903	3	5 685		T3	100	96	84	96
	T4	4 695	1 533	1 282	5	7 515		T4	98	95	89	96
	Jaar	15 992	5 568	4 307	20	25 887		Jaar	96	94	84	93
2010	T1	4 802	1 634	1 261	6	7 703	2010	T1	108	103	95	104
	T2	4 082	1 583	1 135	8	6 808		T2	105	110	90	103
	T3	4 123	1 373	1 065	2	6 563		T3	116	108	99	111
	T4	5 202	1 792	1 361	2	8 357		T4	109	111	95	107
	Jaar	18 209	6 382	4 822	18	29 431		Jaar	109	108	94	106
2011	T1	5 136	1 803	1 410	3	8 352	2011	T1	115	114	106	113
	T2	4 655	1 674	1 323	0	7 652		T2	119	116	105	116
	T3	4 138	1 476	1 204	4	6 822		T3	116	116	112	116
	T4	4 979	1 848	1 422	4	8 253		T4	104	114	99	105
	Jaar	18 908	6 801	5 359	11	31 079		Jaar	113	115	105	112
2012	T1	4 514	1 647	1 287	5	7 453	2012	T1	101	104	97	101
	T2	3 643	1 391	1 155	4	6 193		T2	93	97	91	94
	T3	3 126	1 160	984	2	5 272		T3	88	91	92	89
	T4	3 376	1 314	1 134	1	5 825		T4	71	81	79	74
	Jaar	14 659	5 512	4 560	12	24 743		Jaar	88	93	89	89
2013	T1	3 928	1 480	1 288	4	6 700	2013	T1	88	94	97	91
	T2	3 129	1 251	1 098	1	5 479		T2	80	87	87	83
	T3	3 435	1 148	1 053	1	5 637		T3	96	90	98	95
	T4	3 807	1 480	1 425	0	6 712		T4	80	92	99	86
	Jaar	14 299	5 359	4 864	6	24 528		Jaar	86	91	95	88
2014	T1	4 135	1 561	1 331	2	7 029	2014	T1	93	99	100	95
	T2	3 600	1 408	1 178	0	6 186		T2	92	98	93	94

Grafiek 12

Relatieve verandering t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar

Bron: FOD Economie

Voor het land en in elk gewest is in T2 2014 het aantal oprichtingen van ondernemingen in de profitsector toegenomen.

⁵ Oprichting van ondernemingen in de profitsector op basis van het criterium van de juridische vorm: er wordt geen rekening gehouden met de burgerlijke vennootschappen, vennootschappen met een sociaal oogmerk en de publiekrechtelijke ondernemingen. Momenteel zijn de natuurlijke personen niet in deze statistiek opgenomen, omdat de specificatie profit/non-profit er nog niet in is geïntegreerd.

4

Evolutie van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ)

4.1

Volgens gewest

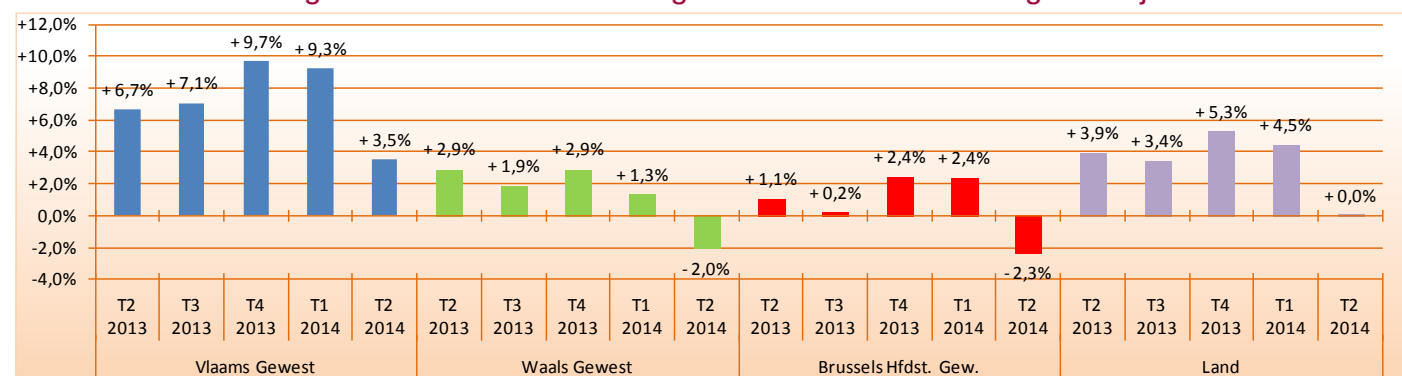
Tabel 15

Evolutie van de UVW-WZ volgens gewest

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2007	T1	163 712	209 692	72 109	445 513	2007	T1	100	100	100	100
	T2	151 166	203 878	70 754	425 798		T2	100	100	100	100
	T3	152 344	209 182	72 801	434 326		T3	100	100	100	100
	T4	141 863	199 678	69 169	410 710		T4	100	100	100	100
	Jaar	152 271	205 607	71 208	429 087		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	146 718	201 045	70 213	417 975	2008	T1	90	96	97	94
	T2	134 255	192 365	68 228	394 848		T2	89	94	96	93
	T3	139 604	197 000	69 479	406 083		T3	92	94	95	93
	T4	136 738	191 432	68 305	396 475		T4	96	96	99	97
	Jaar	139 329	195 460	69 056	403 845		Jaar	92	95	97	94
2009	T1	156 964	199 986	71 264	428 214	2009	T1	96	95	99	96
	T2	158 363	198 516	71 895	428 773		T2	105	97	102	101
	T3	166 258	205 710	74 886	446 855		T3	109	98	103	103
	T4	161 131	198 385	73 122	432 638		T4	114	99	106	105
	Jaar	160 679	200 649	72 792	434 120		Jaar	106	98	102	101
2010	T1	172 358	203 946	77 335	453 640	2010	T1	105	97	107	102
	T2	162 123	197 122	75 736	434 981		T2	107	97	107	102
	T3	162 037	201 307	77 215	440 560		T3	106	96	106	101
	T4	155 008	194 007	75 507	424 522		T4	109	97	109	103
	Jaar	162 882	199 096	76 448	438 426		Jaar	107	97	107	102
2011	T1	161 105	197 108	77 366	435 578	2011	T1	98	94	107	98
	T2	148 498	188 628	75 536	412 662		T2	98	93	107	97
	T3	152 514	195 432	77 206	425 152		T3	100	93	106	98
	T4	148 325	190 397	75 179	413 901		T4	105	95	109	101
	Jaar	152 610	192 891	76 322	421 823		Jaar	100	94	107	98
2012	T1	156 616	193 615	77 484	427 715	2012	T1	96	92	107	96
	T2	148 534	185 213	75 827	409 574		T2	98	91	107	96
	T3	151 545	191 307	77 251	420 103		T3	99	91	106	97
	T4	148 606	188 354	74 647	411 608		T4	105	94	108	100
	Jaar	151 325	189 622	76 302	417 250		Jaar	99	92	107	97
2013	T1	163 052	196 602	76 638	436 293	2013	T1	100	94	106	98
	T2	158 427	190 645	76 628	425 701		T2	105	94	108	100
	T3	162 262	194 933	77 397	434 592		T3	107	93	106	100
	T4	163 014	193 874	76 462	433 349		T4	115	97	111	106
	Jaar	161 689	194 014	76 781	432 484		Jaar	106	94	108	101
2014	T1	178 145	199 158	78 451	455 754	2014	T1	109	95	109	102
	T2	163 972	186 830	74 903	425 705		T2	108	92	106	100

Grafiek 13

Relatieve verandering t.o.v. het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

Het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen bedraagt in het 2^e trimester van 2014 gemiddeld 425 705 eenheden. Terwijl de stijging op jaarbasis in het voorgaande trimester nog 4,5% bedroeg, laat dit trimester in vergelijking met vorig jaar een stagnering noteren (+ 0,0%, d.i. + 4 eenheden). Voor de interpretatie van die cijfers brengen we in herinnering dat de leeftijd waarop werklozen kunnen genieten van een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende, werd opgetrokken van 58 naar 60 jaar (zie punten 4.3 en 5.2 hierna).

We stellen echter verschillen vast tussen de gewesten: een stijging met 3,5% op jaarbasis in het Vlaams Gewest (in T1 2014 bedroeg deze 9,3%, wat duidt op een positieve evolutie), terwijl het Waals Gewest (-2,0%) en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (- 2,3%) dalen.

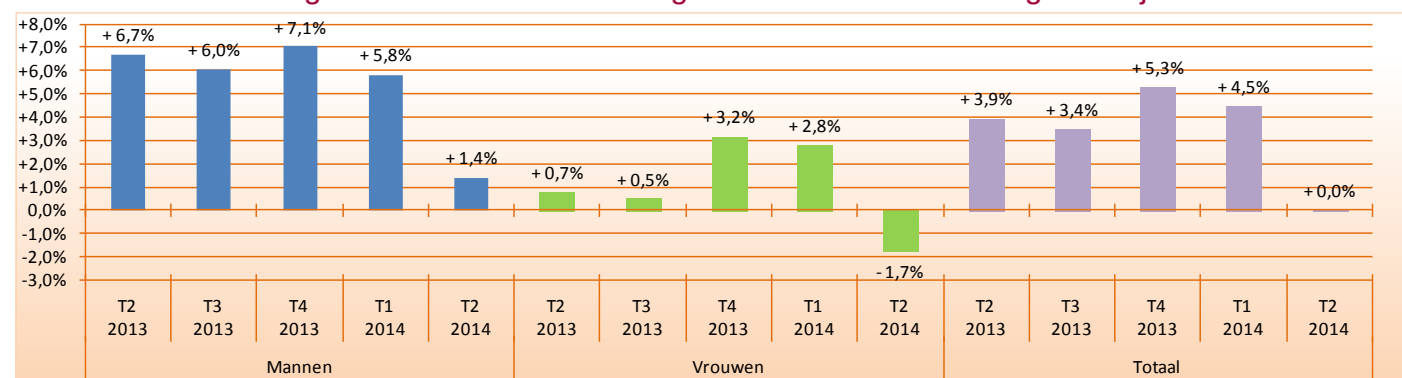
4.2

Volgens geslacht

Tabel 16
Evolutie van de UVW-WZ volgens geslacht

Mannen					Vrouwen					Totaal							
Jaar	T1	T2	T3	T4	Totaal	Jaar	T1	T2	T3	T4	Totaal	Jaar	T1	T2	T3	T4	Totaal
2007	T1	222 432	223 081	445 513		2007	T1	100	100	100		2007	T1	100	100	100	
	T2	211 592	214 206	425 798			T2	100	100	100			T2	100	100	100	
	T3	214 108	220 218	434 326			T3	100	100	100			T3	100	100	100	
	T4	205 110	205 600	410 710			T4	100	100	100			T4	100	100	100	
	Jaar	213 310	215 776	429 087			Jaar	100	100	100			Jaar	100	100	100	
2008	T1	211 179	206 796	417 975		2008	T1	95	93	94		2008	T1	95	93	94	
	T2	198 001	196 847	394 848			T2	94	92	93			T2	94	92	93	
	T3	202 490	203 593	406 083			T3	95	92	93			T3	95	92	93	
	T4	202 242	194 233	396 475			T4	99	94	97			T4	99	94	97	
	Jaar	203 478	200 367	403 845			Jaar	95	93	94			Jaar	95	93	94	
2009	T1	225 460	202 754	428 214		2009	T1	101	91	96		2009	T1	101	91	96	
	T2	227 747	201 026	428 773			T2	108	94	101			T2	108	94	101	
	T3	236 942	209 912	446 855			T3	111	95	103			T3	111	95	103	
	T4	231 966	200 672	432 638			T4	113	98	105			T4	113	98	105	
	Jaar	230 529	203 591	434 120			Jaar	108	94	101			Jaar	108	94	101	
2010	T1	245 684	207 955	453 640		2010	T1	110	93	102		2010	T1	110	93	102	
	T2	233 603	201 378	434 981			T2	110	94	102			T2	110	94	102	
	T3	233 859	206 701	440 560			T3	109	94	101			T3	109	94	101	
	T4	226 332	198 190	424 522			T4	110	96	103			T4	110	96	103	
	Jaar	234 870	203 556	438 426			Jaar	110	94	102			Jaar	110	94	102	
2011	T1	233 598	201 980	435 578		2011	T1	105	91	98		2011	T1	105	91	98	
	T2	219 726	192 936	412 662			T2	104	90	97			T2	104	90	97	
	T3	225 026	200 126	425 152			T3	105	91	98			T3	105	91	98	
	T4	220 256	193 645	413 901			T4	107	94	101			T4	107	94	101	
	Jaar	224 651	197 172	421 823			Jaar	105	91	98			Jaar	105	91	98	
2012	T1	230 822	196 892	427 715		2012	T1	104	88	96		2012	T1	104	88	96	
	T2	220 858	188 716	409 574			T2	104	88	96			T2	104	88	96	
	T3	225 168	194 936	420 103			T3	105	89	97			T3	105	89	97	
	T4	223 666	187 942	411 608			T4	109	91	100			T4	109	91	100	
	Jaar	225 128	192 122	417 250			Jaar	106	89	97			Jaar	106	89	97	
2013	T1	241 996	194 297	436 293		2013	T1	109	87	98		2013	T1	109	87	98	
	T2	235 590	190 111	425 701			T2	111	89	100			T2	111	89	100	
	T3	238 730	195 861	434 592			T3	111	89	100			T3	111	89	100	
	T4	239 477	193 872	433 349			T4	117	94	106			T4	117	94	106	
	Jaar	238 949	193 535	432 484			Jaar	112	90	101			Jaar	112	90	101	
2014	T1	256 074	199 680	455 754		2014	T1	115	90	102		2014	T1	115	90	102	
	T2	238 862	186 843	425 705			T2	113	87	100			T2	113	87	100	

Grafiek 14
Relatieve verandering t.o.v. het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

De mannelijke en de vrouwelijke volledige werkloosheid evolueert op een erg verschillende manier. De volledige werkloosheid bij de vrouwen is duidelijk minder conjunctuurgevoelig. Ze is voor de hele periode onder de 100 punten gebleven, dus onder het niveau van voor de crisis. Op jaarbasis ging de vrouwelijke volledige werkloosheid sinds het 2^e trimester van 2013 wel opnieuw in stijgende lijn (+ 0,7% in T2 2013, + 0,5% in T3 2013, + 3,2% in T4 2013 en + 2,8% in T1 2014). In het 2^e trimester van dit jaar daalt ze opnieuw op jaarbasis (- 1,7%).

De volledige werkloosheid bij mannen volgt daarentegen veel nauwer de economische conjunctuur. Ondanks de lichte economische heropleving tussen T3 2010 en T1 2012, waarbij de mannelijke volledige werkloosheid daalde, is ze nooit teruggekeerd tot het niveau van voor de crisis. In 2012 is de economische conjunctuur opnieuw gekeerd, wat zeer snel ook een weerslag had op de mannelijke volledige werkloosheid. Sinds het tweede trimester van 2012 is er een constante groei. Sinds het 1^e trimester van 2014 wordt die groei echter kleiner: + 5,8% in T1 2014 en + 1,4% in T2 2014.

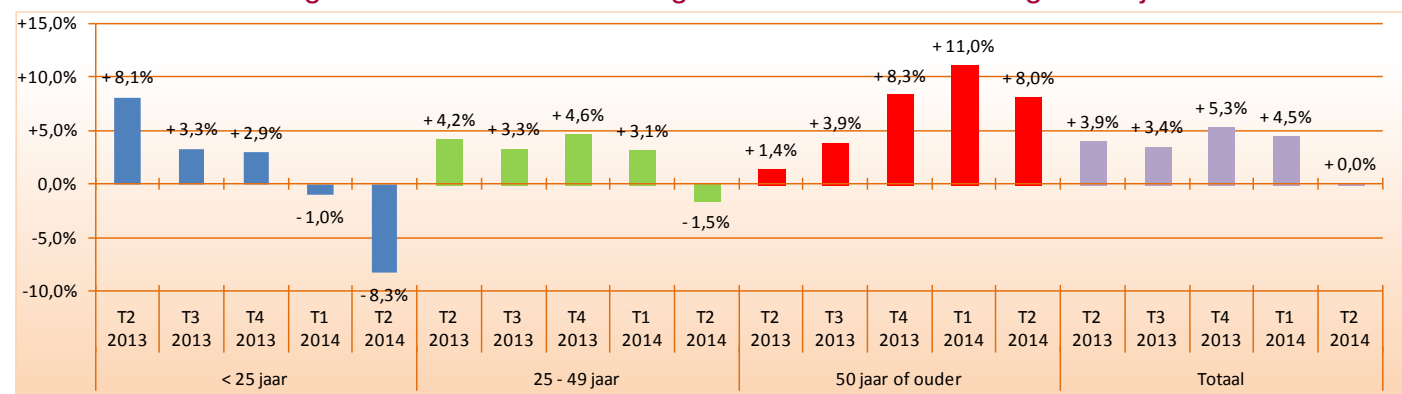
4.3

Volgens leeftijdsklasse

Tabel 17
Evolutie van de UVW-WZ volgens leeftijdsklasse

		< 25 jaar	25 - 49 jaar	50 jaar of ouder	Totaal			< 25 jaar	25 - 49 jaar	50 jaar of ouder	Totaal
2007	T1	64 756	289 144	91 613	445 513	2007	T1	100	100	100	100
	T2	60 576	272 808	92 414	425 798		T2	100	100	100	100
	T3	65 990	274 412	93 925	434 326		T3	100	100	100	100
	T4	59 757	257 449	93 504	410 710		T4	100	100	100	100
	Jaar	62 770	273 453	92 864	429 087		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	59 537	262 957	95 481	417 975	2008	T1	92	91	104	94
	T2	55 536	245 824	93 487	394 848		T2	92	90	101	93
	T3	60 809	251 196	94 078	406 083		T3	92	92	100	93
	T4	57 893	244 049	94 534	396 475		T4	97	95	101	97
	Jaar	58 444	251 007	94 395	403 845		Jaar	93	92	102	94
2009	T1	63 270	265 970	98 973	428 214	2009	T1	98	92	108	96
	T2	63 764	264 982	100 028	428 773		T2	105	97	108	101
	T3	70 032	274 236	102 587	446 855		T3	106	100	109	103
	T4	65 072	264 596	102 969	432 638		T4	109	103	110	105
	Jaar	65 535	267 446	101 139	434 120		Jaar	104	98	109	101
2010	T1	66 695	279 668	107 277	453 640	2010	T1	103	97	117	102
	T2	62 476	266 345	106 160	434 981		T2	103	98	115	102
	T3	66 172	267 871	106 517	440 560		T3	100	98	113	101
	T4	60 622	257 933	105 967	424 522		T4	101	100	113	103
	Jaar	63 992	267 954	106 480	438 426		Jaar	102	98	115	102
2011	T1	60 162	267 389	108 027	435 578	2011	T1	93	92	118	98
	T2	55 009	251 213	106 440	412 662		T2	91	92	115	97
	T3	61 278	256 934	106 940	425 152		T3	93	94	114	98
	T4	57 926	249 655	106 320	413 901		T4	97	97	114	101
	Jaar	58 594	256 298	106 932	421 823		Jaar	93	94	115	98
2012	T1	57 966	261 817	107 932	427 715	2012	T1	90	91	118	96
	T2	51 658	251 516	106 399	409 574		T2	85	92	115	96
	T3	55 256	258 211	106 636	420 103		T3	84	94	114	97
	T4	57 264	250 125	104 219	411 608		T4	96	97	111	100
	Jaar	55 536	255 417	106 296	417 250		Jaar	88	93	114	97
2013	T1	61 077	269 322	105 895	436 293	2013	T1	94	93	116	98
	T2	55 845	261 994	107 862	425 701		T2	92	96	117	100
	T3	57 087	266 759	110 746	434 592		T3	87	97	118	100
	T4	58 950	261 561	112 838	433 349		T4	99	102	121	106
	Jaar	58 240	264 909	109 335	432 484		Jaar	93	97	118	101
2014	T1	60 463	277 695	117 596	455 754	2014	T1	93	96	128	102
	T2	51 228	257 960	116 517	425 705		T2	85	95	126	100

Grafiek 15
Relatieve verandering t.o.v. het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

In het 2^e trimester van 2014 varieert de evolutie van de volledige werkloosheid op jaarbasis sterk naargelang de leeftijdsklasse: ze situeert zich tussen - 8,3% bij de – 25-jarigen en + 8% bij de 50-plussers.

De sterke stijging in de leeftijdsklasse van 50 jaar en ouder laat zich verklaren door het optrekken van de leeftijd waarop men een vrijstelling kan aanvragen van inschrijving als werkzoekende. Die leeftijd is sinds 1 januari 2013 opgetrokken naar 60 jaar. Daardoor blijven heel wat 58- en 59-jarigen die voorheen een vrijstelling konden aanvragen werkzoekend. De toename is dus een voortzetting van de trend die we al sinds 2002 kunnen observeren, m.n. een toenemend aantal werkzoekende volledig werkloze 50-plussers als gevolg van het geleidelijk optrekken van de leeftijd waarop men een vrijstelling kan aanvragen (eerst van 50 naar 58 jaar vanaf 2002 en vanaf 1 januari 2013 van 58 naar 60 jaar) in combinatie met een toename van de beroepsbevolking in die leeftijdsklasse (+ 52,4% tussen T1 2004 en T1 2014).⁶ Tussen het 2^e trimester van 2007 en het 2^e trimester van 2014 laten de UVW-WZ van 50 jaar en ouder een stijging noteren van 26%.

De volledige werkloosheid onder de 25 jaar volgt daarentegen de conjunctuur met ongeveer 6 maanden vertraging. Zo noteren we een opstoot in 2009 (+ 9% in het 4^e trimester van 2009), gevolgd door een krimp in 2010 en een terugkeer naar het niveau van voor de crisis eind 2011. In 2012 is het aantal UVW-WZ onder de 25 jaar blijven dalen op jaarbasis, deels onder invloed van het verlengen van de inschakelingstijd met drie maanden vanaf 1 januari 2012. In 2013 neemt de volledige werkloosheid in de leeftijdsklasse jonger dan 25 jaar weer toe op jaarbasis: + 5,4% in T1, + 8,1% in T2. Nadien wordt de stijging geleidelijk aan kleiner als gevolg van de evolutie van de conjunctuur en ongetwijfeld gedeeltelijk ook door de invoering van het nieuwe Activaplan voor laaggeschoolde jongeren onder de 27 jaar (onder de 30 jaar vanaf 1 januari 2014). Sinds het 1^e trimester van 2014 daalt het aantal werkloze jongeren zelfs op jaarbasis: - 1% in T1 2014 en een veel grotere daling met – 8,3% in T2 2014.

De volledige werkloosheid bij de 25- tot 49-jarigen volgt de economische conjunctuur eveneens, zij het in mindere mate dan die bij de jongste leeftijdsklasse. In 2008 was er eerst nog een afname op jaarbasis, gevolgd door een gestadige stijging tijdens de crisisperiode met in absolute aantallen een piek in T1 2010 (279 668 betalingen). Vanaf de tweede helft van 2010 tot eind 2011 tekende zich opnieuw een dalende trend af. Een periode van stabilisatie volgde in 2012. In 2013 neemt het aantal UVW-WZ in de leeftijdsklasse van 25- tot 49 jaar opnieuw toe, tot in het 1^e trimester van 2014. In het 2^e trimester van dit jaar is er voor het eerst een daling na 8 trimesters van opeenvolgende stijgingen.

---

⁶ Eurostat – Bevolkingscijfers in duizenden - EAK (lfsq_pganws)

4.4

Volgens toelaatbaarheidsbasis

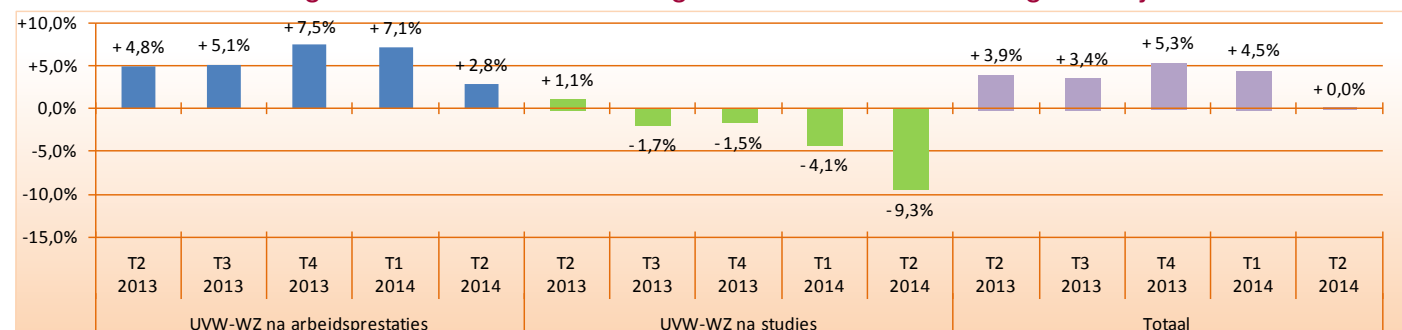
Tabel 18

Evolutie van de UVW-WZ volgens toelaatbaarheidsbasis

		UVW-WZ na arbeidsprestaties	UVW-WZ na studies	Totaal			UVW-WZ na arbeidsprestaties	UVW-WZ na studies	Totaal
2007	T1	327 072	118 441	445 513	2007	T1	100	100	100
	T2	312 216	113 582	425 798		T2	100	100	100
	T3	313 113	121 213	434 326		T3	100	100	100
	T4	298 140	112 570	410 710		T4	100	100	100
	Jaar	312 635	116 452	429 087		Jaar	100	100	100
2008	T1	306 893	111 082	417 975	2008	T1	94	94	94
	T2	289 331	105 517	394 848		T2	93	93	93
	T3	294 693	111 390	406 083		T3	94	92	93
	T4	290 854	105 621	396 475		T4	98	94	97
	Jaar	295 443	108 403	403 845		Jaar	95	93	94
2009	T1	320 058	108 156	428 214	2009	T1	98	91	96
	T2	321 459	107 314	428 773		T2	103	94	101
	T3	331 516	115 339	446 855		T3	106	95	103
	T4	323 677	108 961	432 638		T4	109	97	105
	Jaar	324 178	109 943	434 120		Jaar	104	94	101
2010	T1	342 704	110 936	453 640	2010	T1	105	94	102
	T2	327 330	107 651	434 981		T2	105	95	102
	T3	326 737	113 823	440 560		T3	104	94	101
	T4	317 062	107 460	424 522		T4	106	95	103
	Jaar	328 458	109 967	438 426		Jaar	105	94	102
2011	T1	328 408	107 171	435 578	2011	T1	100	90	98
	T2	311 657	101 005	412 662		T2	100	89	97
	T3	315 777	109 375	425 152		T3	101	90	98
	T4	308 800	105 101	413 901		T4	104	93	101
	Jaar	316 160	105 663	421 823		Jaar	101	91	98
2012	T1	323 634	104 081	427 715	2012	T1	99	88	96
	T2	312 901	96 672	409 574		T2	100	85	96
	T3	318 992	101 111	420 103		T3	102	83	97
	T4	309 818	101 790	411 608		T4	104	90	100
	Jaar	316 336	100 914	417 250		Jaar	101	87	97
2013	T1	332 450	103 843	436 293	2013	T1	102	88	98
	T2	327 996	97 705	425 701		T2	105	86	100
	T3	335 212	99 380	434 592		T3	107	82	100
	T4	333 048	100 302	433 349		T4	112	89	106
	Jaar	332 176	100 307	432 484		Jaar	106	86	101
2014	T1	356 168	99 586	455 754	2014	T1	109	84	102
	T2	337 102	88 603	425 705		T2	108	78	100

Grafiek 16

Relatieve verandering t.o.v. het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

Sinds de tweede helft van 2010 valt de toename van de volledige werkloosheid enkel en alleen toe te schrijven aan de UVW-WZ toegelaten op basis van arbeid. Het aantal UVW-WZ toegelaten op basis van studies is tijdens de laatste 16 trimesters immers steeds afgenomen op jaarbasis, met uitzondering van één trimester (2e trimester 2013: + 1,1%).

De stijging op jaarbasis van het aantal UVW-WZ toegelaten op basis van arbeid is geleidelijk aan groter geworden tijdens 2013, om + 7,5% te bereiken in het 4e trimester van 2013. Sindsdien wordt de stijging geleidelijk aan kleiner: + 7,1% in T1 2014 en + 2,8% in T2 2014.

Het aantal UVW-WZ toegelaten op basis van studies gaat daarentegen reeds vele trimesters in dalende lijn op jaarbasis. Sinds het 1^e trimester van 2014 versterkt deze daling zich nog: - 4,1% in T1 2014 en - 9,3% in T2 2014. Voor de eerste keer sinds het 3^e trimester van 2012 stellen we op jaarbasis eveneens een daling vast van het aantal eerste intreders in het statuut van UVW-WZ toegelaten op basis van studies (-18,0%).

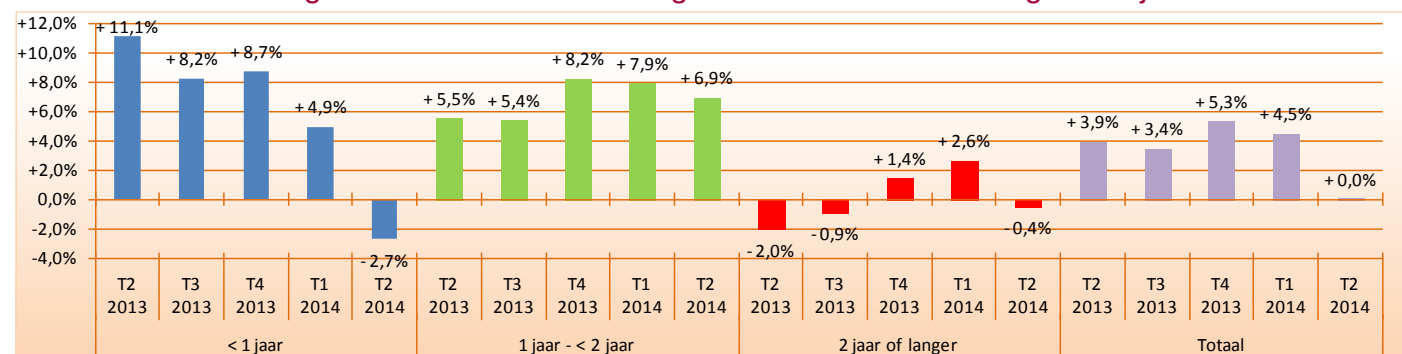
4.5

Volgens werkloosheidsduur

Tabel 19
Evolutie van de UWV-WZ volgens werkloosheidsduur

		< 1 jaar	1 jaar - < 2 jaar	2 jaar of langer	Totaal			< 1 jaar	1 jaar - < 2 jaar	2 jaar of langer	Totaal
2007	T1	141 314	71 407	232 792	445 513	2007	T1	100	100	100	100
	T2	128 035	68 662	229 101	425 798		T2	100	100	100	100
	T3	136 253	69 189	228 884	434 326		T3	100	100	100	100
	T4	130 815	63 495	216 401	410 710		T4	100	100	100	100
	Jaar	134 104	68 188	226 794	429 087		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	139 998	64 450	213 527	417 975	2008	T1	99	90	92	94
	T2	126 524	62 042	206 282	394 848		T2	99	90	90	93
	T3	135 360	64 512	206 211	406 083		T3	99	93	90	93
	T4	137 519	61 755	197 201	396 475		T4	105	97	91	97
	Jaar	134 850	63 190	205 805	403 845		Jaar	101	93	91	94
2009	T1	162 459	66 904	198 851	428 214	2009	T1	115	94	85	96
	T2	162 734	68 539	197 500	428 773		T2	127	100	86	101
	T3	170 799	75 164	200 891	446 855		T3	125	109	88	103
	T4	161 819	75 862	194 957	432 638		T4	124	119	90	105
	Jaar	164 453	71 617	198 050	434 120		Jaar	123	105	87	101
2010	T1	167 564	86 020	200 055	453 640	2010	T1	119	120	86	102
	T2	150 480	86 045	198 456	434 981		T2	118	125	87	102
	T3	151 071	87 408	202 080	440 560		T3	111	126	88	101
	T4	146 905	79 264	198 353	424 522		T4	112	125	92	103
	Jaar	154 005	84 684	199 736	438 426		Jaar	115	124	88	102
2011	T1	154 626	78 443	202 509	435 578	2011	T1	109	110	87	98
	T2	140 374	73 019	199 269	412 662		T2	110	106	87	97
	T3	148 161	74 059	202 933	425 152		T3	109	107	89	98
	T4	147 865	69 595	196 441	413 901		T4	113	110	91	101
	Jaar	147 756	73 779	200 288	421 823		Jaar	110	108	88	98
2012	T1	159 813	71 241	196 661	427 715	2012	T1	113	100	84	96
	T2	144 966	70 826	193 782	409 574		T2	113	103	85	96
	T3	148 732	75 336	196 035	420 103		T3	109	109	86	97
	T4	150 920	72 461	188 227	411 608		T4	115	114	87	100
	Jaar	151 108	72 466	193 676	417 250		Jaar	113	106	85	97
2013	T1	169 770	77 625	188 898	436 293	2013	T1	120	109	81	98
	T2	161 122	74 718	189 861	425 701		T2	126	109	83	100
	T3	160 914	79 394	194 284	434 592		T3	118	115	85	100
	T4	164 045	78 396	190 909	433 349		T4	125	123	88	106
	Jaar	163 963	77 533	190 988	432 484		Jaar	122	114	84	101
2014	T1	178 144	83 763	193 847	455 754	2014	T1	126	117	83	102
	T2	156 769	79 890	189 046	425 705		T2	122	116	83	100

Grafiek 17
Relatieve verandering t.o.v. het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

De evolutie van de volledige werkloosheid van korte duur (minder dan 1 jaar werkloos) toont duidelijk het moment aan waarop de crisis de arbeidsmarkt heeft getroffen. Vanaf het 1^e trimester van 2009 steeg de werkloosheid van korte duur aanzienlijk op jaarbasis: + 16% in T1 2009, + 28,6% in T2 2009 en + 26,2% in T3 2009. Deze stijging hield aan tot in het 1^e trimester van 2010. Daarna liep de werkloosheid van korte duur terug tot eind 2012. 2013 luidt een ommekeer in: de werkloosheid van korte duur nam gedurende het hele jaar toe. In het 1^e trimester van 2014 wordt de toename kleiner, en in het 2^e trimester van dit jaar knoopt de werkloosheid van korte duur opnieuw aan met een daling (- 2,7%).

De volledige werkloosheid van 1 tot 2 jaar kende haar piek in het derde trimester van 2010 (87 408 betalingen). Daarna volgde een periode waarin o.i.v. versterkte activeringsmaatregelen een vrij scherpe daling waarneembaar was. Sinds het derde trimester van 2012 keert deze tendens echter weer om: het aantal volledig werklozen met een duur tussen 1 en 2 jaar begon opnieuw toe te nemen in vergelijking met de overeenkomstige trimesters van het voorgaande jaar. In het 2^e trimester van 2014 bereikt de stijging op jaarbasis 6,9%.

De volledige werkloosheid van 2 jaar en langer kent ten slotte een andere evolutie. De gezamenlijke impact van het begeleidings- en opvolgingsplan, van de activeringsmaatregelen en van de dienstencheques droeg bij tot een dalende evolutie. De jaren 2010 en 2011 gelden als uitzondering op deze periode van daling, omdat ze een zekere stabilisatie kenden ten gevolge van de massieve instroom tijdens de crisisjaren 2009 en 2010. Vanaf T4 2011 noteren we opnieuw een vermindering op jaarbasis. Deze zet zich voort tot in het 2^e trimester van 2014 (- 0,4%), met uitzondering van het 4^e trimester van 2013 (+ 1,4%) en het 1^e trimester van 2014 (+ 2,6%).

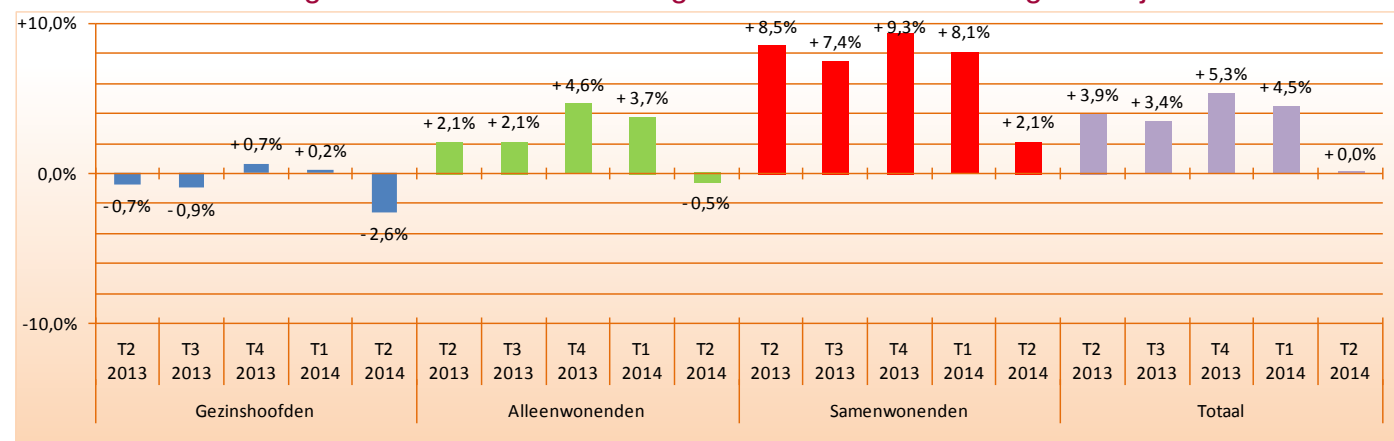
4.6

Volgens gezinscategorie

Tabel 20
Evolutie van de UVW-WZ volgens gezinscategorie

		Gezins- hoofden	Alleen- wonenden	Samen- wonenden	Andere	Totaal			Gezins- hoofden	Alleen- wonenden	Samen- wonenden	Totaal
2007	T1	157 793	107 226	180 340	154	445 513	2007	T1	100	100	100	100
	T2	152 841	102 560	170 262	135	425 798		T2	100	100	100	100
	T3	153 421	103 617	177 174	114	434 326		T3	100	100	100	100
	T4	145 374	100 048	165 148	141	410 710		T4	100	100	100	100
	Jaar	152 357	103 363	173 231	136	429 087		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	145 999	102 393	169 425	159	417 975	2008	T1	93	95	94	94
	T2	139 570	97 114	158 054	109	394 848		T2	91	95	93	93
	T3	141 587	97 793	166 567	135	406 083		T3	92	94	94	93
	T4	137 176	97 268	161 866	165	396 475		T4	94	97	98	97
	Jaar	141 083	98 642	163 978	142	403 845		Jaar	93	95	95	94
2009	T1	142 986	105 031	180 071	127	428 214	2009	T1	91	98	100	96
	T2	142 929	105 291	180 387	166	428 773		T2	94	103	106	101
	T3	146 141	108 598	191 992	123	446 855		T3	95	105	108	103
	T4	140 886	107 239	184 348	165	432 638		T4	97	107	112	105
	Jaar	143 236	106 540	184 199	145	434 120		Jaar	94	103	106	101
2010	T1	145 077	113 611	194 785	167	453 640	2010	T1	92	106	108	102
	T2	141 554	109 243	184 050	135	434 981		T2	93	107	108	102
	T3	142 902	109 279	188 344	35	440 560		T3	93	105	106	101
	T4	137 849	107 371	179 296	6	424 522		T4	95	107	109	103
	Jaar	141 845	109 876	186 619	86	438 426		Jaar	93	106	108	102
2011	T1	140 041	110 595	184 937	5	435 578	2011	T1	89	103	103	98
	T2	135 471	105 121	172 064	6	412 662		T2	89	102	101	97
	T3	137 835	106 121	181 192	4	425 152		T3	90	102	102	98
	T4	132 773	104 413	176 711	3	413 901		T4	91	104	107	101
	Jaar	136 530	106 562	178 726	4	421 823		Jaar	90	103	103	98
2012	T1	134 542	108 799	184 368	5	427 715	2012	T1	85	101	102	96
	T2	130 900	105 059	173 614	1	409 574		T2	86	102	102	96
	T3	133 055	105 916	181 132	0	420 103		T3	87	102	102	97
	T4	127 815	102 835	180 284	674	411 608		T4	88	103	109	100
	Jaar	131 578	105 652	179 849	170	417 250		Jaar	86	102	104	97
2013	T1	131 369	109 042	195 211	672	436 293	2013	T1	83	102	108	98
	T2	129 937	107 232	188 428	104	425 701		T2	85	105	111	100
	T3	131 799	108 142	194 623	27	434 592		T3	86	104	110	100
	T4	128 670	107 570	197 094	16	433 349		T4	89	108	119	106
	Jaar	130 444	107 996	193 839	205	432 484		Jaar	86	104	112	101
2014	T1	131 649	113 107	210 987	11	455 754	2014	T1	83	105	117	102
	T2	126 574	106 682	192 446	3	425 705		T2	83	104	113	100

Grafiek 18
Relatieve verandering t.o.v. het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

Sinds 2007 is het aantal samenwonenden gestegen met 13% en het aantal alleenwonenden met 4%, terwijl het aantal gezinshoofden is afgenomen met 17%. Bepaalde elementen uit het profiel van die categorieën, zoals de leeftijd en de werkloosheidsduur, kunnen die verschillen gedeeltelijk verklaren. Een meer diepgaande analyse is echter nodig om deze tegengestelde evolutie beter te begrijpen.

In vergelijking met vorig jaar noteren we in het 2^e trimester van 2014 een daling bij de gezinshoofden (- 2,6%) en de alleenwonenden (- 0,5%) en een stijging bij de samenwonenden (+ 2,1%).

5

Evolutie van de werklozen met bedrijfstoeslag en de vrijgestelde oudere werklozen

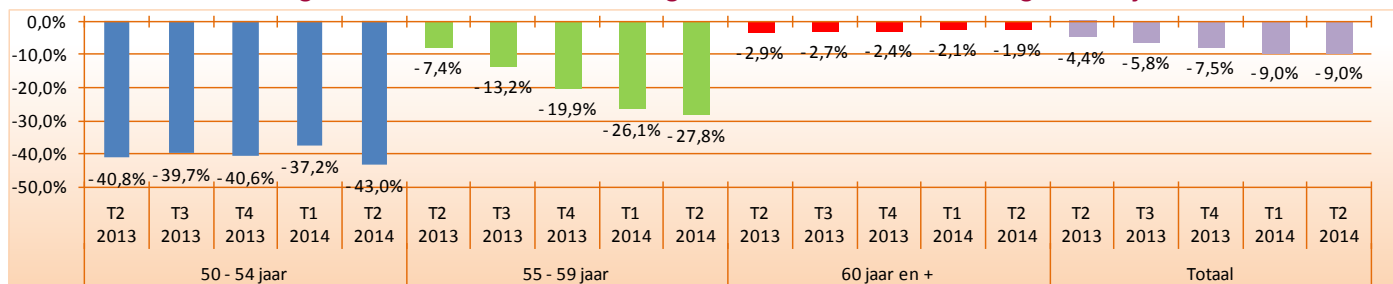
Tabel 21

Evolutie van het geheel van werklozen met bedrijfstoeslag en vrijgestelde oudere werklozen

	T2 2007		T2 2013		T2 2014		Evol. T2 2007 - T2 2014	Evol. T2 2013 - T2 2014
Geslacht								
Mannen	147 008	66,2%	116 860	63,5%	106 470	63,6%	- 27,6%	- 8,9%
Vrouwen	75 032	33,8%	67 128	36,5%	61 006	36,4%	- 18,7%	- 9,1%
Leeftijd								
50 - 54 jaar	4 650	2,1%	896	0,5%	510	0,3%	- 89,0%	- 43,0%
55 - 59 jaar	99 072	44,6%	48 938	26,6%	35 318	21,1%	- 64,4%	- 27,8%
60 jaar en +	118 468	53,3%	134 192	72,9%	131 647	78,6%	+ 11,1%	- 1,9%
WB								
WB Antwerpen	17 096	7,7%	14 250	7,7%	12 970	7,7%	- 24,1%	- 9,0%
WB Brussel	15 547	7,0%	11 529	6,3%	10 266	6,1%	- 34,0%	- 11,0%
WB Luik	14 789	6,7%	10 987	6,0%	9 954	5,9%	- 32,7%	- 9,4%
WB Hasselt	14 344	6,5%	11 423	6,2%	10 310	6,2%	- 28,1%	- 9,7%
WB Gent	13 368	6,0%	11 307	6,1%	10 243	6,1%	- 23,4%	- 9,4%
WB Charleroi	11 806	5,3%	9 428	5,1%	8 497	5,1%	- 28,0%	- 9,9%
WB Turnhout	11 512	5,2%	10 360	5,6%	9 671	5,8%	- 16,0%	- 6,6%
WB Vilvoorde	10 956	4,9%	9 356	5,1%	8 509	5,1%	- 22,3%	- 9,1%
WB Leuven	9 125	4,1%	7 655	4,2%	7 119	4,3%	- 22,0%	- 7,0%
WB Mechelen	7 893	3,6%	6 588	3,6%	6 016	3,6%	- 23,8%	- 8,7%
WB Kortrijk	7 617	3,4%	6 696	3,6%	6 342	3,8%	- 16,7%	- 5,3%
WB La Louvière	6 997	3,1%	5 764	3,1%	5 295	3,2%	- 24,3%	- 8,1%
WB Nijvel	6 478	2,9%	5 524	3,0%	4 958	3,0%	- 23,5%	- 10,2%
WB Brugge	6 425	2,9%	5 165	2,8%	4 674	2,8%	- 27,3%	- 9,5%
WB Aalst	6 082	2,7%	4 838	2,6%	4 437	2,6%	- 27,0%	- 8,3%
WB Roeselare	5 826	2,6%	5 441	3,0%	5 137	3,1%	- 11,8%	- 5,6%
WB St-Niklaas	5 616	2,5%	4 410	2,4%	4 034	2,4%	- 28,2%	- 8,5%
WB Namen	5 579	2,5%	5 142	2,8%	4 740	2,8%	- 15,0%	- 7,8%
WB Oostende	5 471	2,5%	4 851	2,6%	4 388	2,6%	- 19,8%	- 9,6%
WB Tongeren	5 257	2,4%	4 120	2,2%	3 652	2,2%	- 30,5%	- 11,3%
WB Bergen	5 218	2,3%	4 254	2,3%	3 725	2,2%	- 28,6%	- 12,4%
WB Doornik	4 882	2,2%	4 082	2,2%	3 577	2,1%	- 26,7%	- 12,4%
WB Dendermonde	4 854	2,2%	3 915	2,1%	3 560	2,1%	- 26,7%	- 9,1%
WB Verviers	4 579	2,1%	3 943	2,1%	3 586	2,1%	- 21,7%	- 9,1%
WB Hoei	2 842	1,3%	2 382	1,3%	2 192	1,3%	- 22,9%	- 8,0%
WB Oudenaarde	2 826	1,3%	2 689	1,5%	2 490	1,5%	- 11,9%	- 7,4%
WB Ieper	2 643	1,2%	2 388	1,3%	2 204	1,3%	- 16,6%	- 7,7%
WB Aarlen	2 423	1,1%	2 340	1,3%	2 066	1,2%	- 14,7%	- 11,7%
WB Moeskroen	2 165	1,0%	1 637	0,9%	1 433	0,9%	- 33,8%	- 12,5%
WB Boom	1 973	0,9%	1 559	0,8%	1 428	0,9%	- 27,6%	- 8,4%
Gewestelijke verdeling								
Vlaams gewest	138 885	62,5%	117 013	63,6%	107 185	64,0%	- 22,8%	- 8,4%
Waals gewest	67 758	30,5%	55 484	30,1%	50 024	29,9%	- 26,2%	- 9,8%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	15 547	7,0%	11 529	6,3%	10 266	6,1%	- 34,0%	- 11,0%
Gehegroepeerde nijverheidstak								
Landbouw, bosbouw en visserij	950	0,4%	779	0,4%	700	0,4%	- 26,4%	- 10,1%
Winning van delfstoffen	9 908	4,5%	6 797	3,7%	6 078	3,6%	- 38,7%	- 10,6%
Verwerkende nijverheid	97 920	44,1%	72 044	39,1%	64 361	38,4%	- 34,3%	- 10,7%
<i>waarvan:</i>								
<i>machinebouw</i>	34 078	15,3%	26 736	14,5%	24 133	14,4%	- 29,2%	- 9,7%
<i>vervaardigen producten uit metaal</i>	8 838	4,0%	5 349	2,9%	4 855	2,9%	- 45,1%	- 9,2%
<i>scheikundige nijverheid</i>	10 997	4,9%	8 788	4,8%	7 708	4,6%	- 29,9%	- 12,3%
<i>voedingnijverheid</i>	8 895	4,0%	6 776	3,7%	6 092	3,6%	- 31,5%	- 10,1%
Bouw	17 917	8,1%	14 594	7,9%	13 705	8,2%	- 23,5%	- 6,1%
Elektriciteit, water, gas	207	0,1%	97	0,1%	89	0,1%	- 57,1%	- 8,6%
Handel, banken, verzekeringen	21 719	9,8%	15 474	8,4%	13 360	8,0%	- 38,5%	- 13,7%
Vervoer, verkeer	6 544	2,9%	5 925	3,2%	5 395	3,2%	- 17,6%	- 9,0%
Diensten	53 465	24,1%	52 025	28,3%	47 370	28,3%	- 11,4%	- 8,9%
Onbek. activiteit	13 560	6,1%	16 291	8,9%	16 419	9,8%	+ 21,1%	+ 0,8%
Totaal	222 190	100%	184 026	100%	167 475	100%	- 24,6%	- 9,0%

Grafiek 19

Relatieve verandering t.o.v. het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

Als we het aantal werklozen met bedrijfstoeslag en vrijgestelde oudere werklozen samentellen, zien we tussen T2 2013 en T2 2014 een algemene afname met 9,0%. Voor de leeftijdsklasse van 50-54 jaar noteren we een sterke daling met 43,0%. Het aandeel van deze leeftijdsklasse binnen die categorieën uitkeringstrekkers wordt zo herleid tot slechts 0,3%. Ook in de leeftijdsklasse van 55-59 jaar wordt de daling op jaarbasis elk trimester groter. In T2 2014 bedraagt ze 27,8%. Hoewel het aantal 60-plussers op jaarbasis ook daalt met 1,9%, is hun aantal t.o.v. T2 2007 met 11,1% gestegen (wat zich waarschijnlijk vooral laat verklaren door de overgang van uitkeringstrekkers van de jongere naar de oudere leeftijdsklassen).

De daling in het Vlaams Gewest, dat het grootste aandeel uitkeringstrekkers in deze categorieën kent, is relatief kleiner dan in de overige gewesten: respectievelijk - 8,4% t.o.v. - 9,8% in het Waals en - 11,0% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

5.1

Evolutie van de werklozen met bedrijfstoelag

Tabel 22

Evolutie van het geheel van werklozen met bedrijfstoelag volgens leeftijdsklasse

Leeftijd	T2 2007			T2 2013			T2 2014		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
50 - 54 j.	2 942	810	3 752	669	102	772	376	56	431
55 - 59 j.	32 299	8 188	40 487	22 485	7 573	30 059	20 454	7 221	27 675
60 j. en ouder	56 075	13 148	69 223	57 790	23 153	80 943	55 728	23 944	79 673
Totaal	91 315	22 146	113 461	80 944	30 829	111 773	76 558	31 221	107 779

Leeftijd	Evol. T2 2007 - T2 2014			Evol. T2 2013 - T2 2014		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
50 - 54 j.	- 87,2%	- 93,1%	- 88,5%	- 43,9%	- 45,6%	- 44,1%
55 - 59 j.	- 36,7%	- 11,8%	- 31,6%	- 9,0%	- 4,6%	- 7,9%
60 j. en ouder	- 0,6%	+ 82,1%	+ 15,1%	- 3,6%	+ 3,4%	- 1,6%
Totaal	- 16,2%	+ 41,0%	- 5,0%	- 5,4%	+ 1,3%	- 3,6%

Tabel 23

Waarvan werkzoekenden

Leeftijd	T2 2013			T2 2014			Evol. T2 2013 - T2 2014		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
50 - 54 j.	382	82	463	195	45	240	- 49,0%	- 44,5%	- 48,2%
55 - 59 j.	2 239	1 062	3 301	2 469	1 098	3 567	+ 10,3%	+ 3,4%	+ 8,1%
60 j. en ouder	397	221	617	633	325	958	+ 59,6%	+ 47,1%	+ 55,1%
Totaal	3 017	1 364	4 381	3 297	1 468	4 765	+ 9,3%	+ 7,6%	+ 8,7%

Het aantal werklozen met bedrijfstoelag (SWT, vroeger het brugpensioen) blijft in alle leeftijdsklassen dalen op jaarbasis. De grootste afname is waar te nemen in de leeftijdsklasse van 50-54 jaar en bedraagt 44,1%. Het aantal vrouwen in dit stelsel is echter gestegen met 1,3% op jaarbasis en met 41,0% ten opzichte van T2 2007. Deze toename valt volledig te situeren in de leeftijdsklasse van 60 jaar of ouder en laat zich verklaren door het geleidelijk optrekken van de pensioenleeftijd voor vrouwen van 60 naar 65 jaar. Het aantal werkzoekende SWT'ers stijgt in T2 2014 met 8,7% op jaarbasis. Hun aandeel ten opzichte van het geheel van SWT'ers bedraagt 4,4%.

De evolutie van de werkloosheid met bedrijfstoelag wordt sterk beïnvloed door de demografische evolutie en de evolutie van de beroepsbevolking. De beroepsbevolking van 50-64 jaar groeide tussen T1 2004 en T1 2014 immers met 52,4% terwijl de leeftijdsklasse van 15-49 jaar stabiliseert (- 0,2%).⁷

⁷ Eurostat – Bevolkingscijfers in duizenden - EAK (lfsq_pganws); zie ook punt 11.2.

5.2

Evolutie van de vrijgestelde oudere werklozen

Tabel 24

Evolutie van de vrijgestelde oudere werklozen volgens leeftijdsklasse

Leeftijd	T2 2007			T2 2013			T2 2014		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
50 - 54 j.	375	524	898	61	63	124	41	38	79
55 - 59 j.	26 985	31 600	58 585	8 959	9 921	18 880	3 819	3 824	7 643
60 j. en ouder	28 346	20 900	49 246	26 897	26 352	53 249	26 052	25 922	51 974
Totaal	55 706	53 023	108 729	35 917	36 336	72 253	29 912	29 784	59 696

Leeftijd	Evol. T2 2007 - T2 2014			Evol. T2 2013 - T2 2014		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
50 - 54 j.	- 89,1%	- 92,7%	- 91,2%	- 33,3%	- 39,5%	- 36,5%
55 - 59 j.	- 85,8%	- 87,9%	- 87,0%	- 57,4%	- 61,5%	- 59,5%
60 j. en ouder	- 8,1%	+ 24,0%	+ 5,5%	- 3,1%	- 1,6%	- 2,4%
Totaal	- 46,3%	- 43,8%	- 45,1%	- 16,7%	- 18,0%	- 17,4%

Het totale aantal vrijgestelde oudere werklozen is in het 2e trimester van 2014 op één jaar tijd met 17,4% gedaald. Tegenover het 2e trimester van 2007 noteren we een daling met 45,1%. Tussen het 2e trimester van 2013 en het 2e trimester van 2014 is deze daling terug te vinden in alle leeftijdsklassen: - 36,5% in die van 50-54 jaar, - 59,5% in die van 55-59 jaar en - 2,4% in die van de 60-plussers.

Ten opzichte van T2 2007 is alleen het aantal vrouwelijke 60-plussers gestegen (+ 24,0%), wat zich waarschijnlijk ook laat verklaren door het optrekken van de pensioenleeftijd voor vrouwen.

Ter herinnering: de minimumleeftijd om een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende te vragen werd sinds 2002 geleidelijk opgetrokken van 50 naar 60 jaar. Deze minimumleeftijd ging op 1 januari 2013 van 58 naar 60 jaar. Deze reglementaire wijziging ging gepaard met een stijging van het aantal intredende vrijgestelden van 58 en 59 jaar in het 4^e trimester van 2012 (5 654 intreders t.o.v. gemiddeld 2 822 intreders in de vier voorgaande trimesters). Sindsdien is hun aantal drastisch afgenomen en blijft onder de 100 sinds T2 2013 (cf. tabel 25).

Tabel 25

Evolutie van de intredende vrijgestelde oudere werklozen volgens leeftijd

		58	59	58 - 59	60	61	62	63	64	65	60 - 65	Tot.
2011	T1	2 376	306	2 682	189	113	69	50	30	1	452	3 134
2011	T2	2 290	315	2 605	189	109	66	57	27	4	452	3057
2011	T3	2 290	323	2 613	185	94	86	57	37	2	461	3074
2011	T4	2 316	350	2 666	183	109	58	60	38	1	449	3115
2012	T1	2 350	480	2 830	241	169	82	62	48	3	605	3435
2012	T2	2 373	498	2 871	230	145	81	54	47	2	559	3430
2012	T3	2 443	476	2 919	269	120	89	70	35	2	585	3504
2012	T4	4 145	1 509	5 654	414	184	109	84	53	1	845	6499
2013	T1	1 017	461	1 478	324	156	128	84	53	1	746	2224
2013	T2	59	40	99	318	153	102	57	47	1	678	777
2013	T3	47	33	80	345	146	80	73	45	1	690	770
2013	T4	43	32	75	350	140	87	68	43	2	690	765
2014	T1	61	34	95	845	539	246	144	51	3	1 828	1923
2014	T2	37	25	62	611	175	94	84	43	3	1 010	1072

6

Evolutie van de federale tewerkstellingsmaatregelen

6.1

Evolutie van de federale tewerkstellingsmaatregelen (excl. dienstencheques)

6.1.1

Algemene evolutie volgens stelsel

Tabel 26

Evolutie van de federale tewerkstellingsmaatregelen volgens stelsel⁸

	Deeltijdse werknemers	Opleidingen	Activa + WIN-WIN	Activa < 30 jaar	Instapstage	Subtotaal
T2 2007	49 777	40 069	39 245	-	-	129 091
T2 2013	53 964	43 130	32 719	-	121	129 935
T2 2014	52 330	45 053	29 693	5 197	1 031	133 303
Evol. T2 2007 - T2 2014	+ 5,1%	+ 12,4%	- 24,3%	-	-	+ 3,3%
Evol. T2 2013 - T2 2014	- 3,0%	+ 4,5%	- 9,2%	-	+ 749,5%	+ 2,6%
Relatieve verhouding stelsels in T2 2007	33,1%	26,7%	26,1%	-	-	85,9%
Relatieve verhouding stelsels in T2 2013	31,9%	25,5%	19,4%	-	0,1%	76,9%
Relatieve verhouding stelsels in T2 2014	31,0%	26,7%	17,6%	3,1%	0,6%	78,9%
	Doorstromings-programma	SINE	Werkhervattings-toeslag	PWA-vrijstelling	Andere	Totaal
T2 2007	6 197	8 833	4 367	1 307	541	150 335
T2 2013	5 236	11 200	19 838	1 324	1 383	168 916
T2 2014	4 965	10 632	17 387	1 434	1 200	168 922
Evol. T2 2007 - T2 2014	- 19,9%	+ 20,4%	+ 298,2%	+ 9,7%	+ 121,7%	+ 12,4%
Evol. T2 2013 - T2 2014	- 5,2%	- 5,1%	- 12,4%	+ 8,3%	- 13,2%	+ 0,0%
Relatieve verhouding stelsels in T2 2007	4,1%	5,9%	2,9%	0,9%	0,4%	100%
Relatieve verhouding stelsels in T2 2013	3,5%	7,5%	13,2%	0,9%	0,9%	100%
Relatieve verhouding stelsels in T2 2014	3,3%	7,1%	11,6%	1,0%	0,8%	100%

Het totaal aantal betalingen voor tewerkstellingsmaatregelen blijft stabiel. We noteren slechts een lichte stijging met 6 eenheden t.o.v. T2 2013. Dit laat zich verklaren door de sterk groeiende benutting van twee nieuwe maatregelen sinds 2013, m.n. het Activaplan voor laaggeschoolden onder de 30 jaar en de instapstages (cf. deel 6.1.2 en 6.1.3). Sinds 2007 noteren we een toename met 12,4% van het totaal aantal rechthebbenden op federale tewerkstellingsmaatregelen.

Het grootste deel van de federale tewerkstellingsmaatregelen betreft opleidingen of deeltijds werkenden met behoud van rechten. Zij zijn samen goed voor een aandeel van 57,6% van het totale aantal federale tewerkstellingsmaatregelen in T2 2014. De grootste onder de overige stelsels is het Activaplan, dat met 34 890 betalingen in T2 2014 (waarvan 5 197 voor het nieuwe Activaplan voor laaggeschoolden onder de 30 jaar) een aandeel van 20,7% van de tewerkstellingsmaatregelen omvat. De groei van de nieuwe maatregel compenseert de invloed van de stopzetting van het aanwervingsplan WIN-WIN en de geleidelijke uitdoving van de betalingen hiervoor: waar het aantal betalingen voor Activa zonder het nieuwe Activaplan < 30 jaar in T2 2014 met 9,2% of 3 026 eenheden zou dalen, neemt het geheel van Activa dankzij deze maatregel met 2 171 eenheden toe, d.i. 6,6%.

⁸ NB: De maatregelen betreffende opleidingen omvatten zowel premies die eenmalig worden uitbetaald als recurrente uitkeringen. I.v.m. PWA werden in deze tabel slechts de betalingen opgenomen die werden verricht voor PWA-werknemers die vrijgesteld zijn van IWZ. Niet-vrijgestelde PWA-werknemers worden immers onder andere stelsels geteld, zoals bv. de volledige werkloosheid. Het totale aantal PWA-werknemers bedraagt in T2 2014 16 274 personen.

6.1.2

Evolutie van het Activaplan voor laaggeschoolden onder de 30 jaar

Tabel 27

Evolutie van het aantal betalingen in het kader van het Activaplan voor laaggeschoolden onder de 30 jaar

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2013/01	0	0	0	0
2013/02	0	0	0	0
2013/03	0	0	0	0
2013/04	0	0	0	0
2013/05	0	0	0	0
2013/06	0	0	0	0
2013/07	4	14	3	21
2013/08	42	149	8	199
2013/09	164	521	39	724
2013/10	327	808	67	1 202
2013/11	687	1 442	170	2 299
2013/12	717	1 529	243	2 489
2013	162	372	44	578
2014/01	817	1 834	318	2 969
2014/02	959	2 110	328	3 397
2014/03	1 197	2 516	450	4 163
2014/04	1 276	2 488	457	4 221
2014/05	1 497	3 133	466	5 096
2014/06	1 853	3 768	654	6 275
2014	1 267	2 642	446	4 354
Verhouding	29,1%	60,7%	10,2%	100%

Tabel 27 toont de evolutie van het aantal uitkeringen per maand voor het nieuwe Activaplan voor laaggeschoolden jonger dan 30. In de loop van het 1^e semester van dit jaar werden gemiddeld 4 354 betalingen per maand geregistreerd voor deze nieuwe maatregel. Het Waals Gewest neemt het grootste deel voor haar rekening met 60,7% van de betalingen.

Tabel 28

Evolutie van het aantal contracten in het kader van het Activaplan voor laaggeschoolden onder de 30 jaar⁹

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2013	T1	0	0	0	0
	T2	0	0	0	0
	T3	434	904	93	1 431
	T4	634	1 268	249	2 151
	Jaar	1 068	2 172	342	3 582
2014	T1	1 071	1 775	300	3 146
	T2	959	1 809	253	3 021
	Verhouding	31,7%	59,9%	8,4%	100%

Sinds 2013 werden in totaal 9 749 contracten afgesloten in het kader van het nieuwe Activaplan voor laaggeschoolde jongeren onder de 30 jaar, waarvan 5 756 (d.i. 59,0%) met jongeren uit het Waals Gewest.

⁹ Voor het aantal contracten afgesloten in het kader van het Activaplan voor laaggeschoolden onder de 30 jaar zijn geen maandcijfers beschikbaar.

6.1.3

Evolutie van de instapstages

Tabel 29

Evolutie van het aantal contracten en betalingen in het kader van de instapstages

	Contracten				Betalingen			
	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land
2013/01	0	0	0	0	0	0	0	0
2013/02	5	0	0	5	0	0	0	0
2013/03	26	0	0	26	2	0	0	2
2013/04	56	0	0	56	25	0	0	25
2013/05	87	1	2	90	99	0	2	101
2013/06	97	1	9	107	238	0	0	238
2013/07	89	1	10	100	237	3	1	241
2013/08	43	4	24	71	251	4	18	273
2013/09	42	4	26	72	246	7	48	301
2013/10	41	15	14	70	179	15	70	264
2013/11	40	15	12	67	180	20	80	280
2013/12	25	21	25	71	123	39	73	235
2013	551	62	122	735	132	7	24	163
2014/01	15	30	24	69	124	61	85	270
2014/02	37	93	31	161	93	101	116	310
2014/03	67	129	29	225	132	270	142	544
2014/04	72	227	59	358	152	370	131	653
2014/05	56	225	59	340	191	653	176	1 020
2014/06	29	163	60	252	222	912	285	1 419
2014	276	867	262	1 405	152	395	156	703
Verhouding	19,6%	61,7%	18,6%	100%	21,7%	56,1%	22,2%	100%

De instapstages richten zich tot laaggeschoolde jongeren die zich na hun studies inschrijven als werkzoekende en laten toe om een eerste ervaring op te doen op de arbeidsmarkt. Tabel 29 toont de evolutie per maand van het aantal contracten en het aantal uitkeringen voor deze nieuwe maatregel.

In 2014 werden tot nu toe per maand gemiddeld 703 betalingen voor instapstages uitgevoerd. Het totale aantal contracten sinds januari 2013 bedraagt 1 405.

Tot nu toe gaat het grootste deel van de betalingen voor instapstages (56,1%) in 2014 naar uitkeringsstrekkers uit het Waals Gewest, waar dit jaar ook al het grootste aantal contracten in dit kader werden gesloten (61,7%). Hiermee maakt het Waals Gewest een inhaalbeweging tegenover het Vlaams Gewest, dat in 2013 nog goed was voor 75,2% van de contracten en 81,0% van de betalingen voor instapstages.

6.2 Dienstencheques

Tabel 30

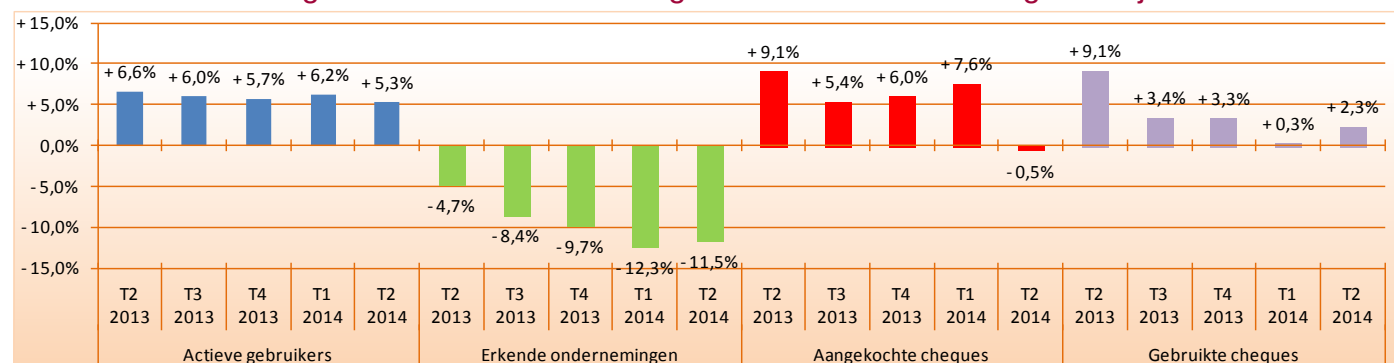
Algemene evolutie van het aantal actieve gebruikers, erkende ondernemingen, aangekochte cheques en gebruikte cheques

	2007	2013	Evol. 2007 - 2013	T2 2013	T2 2014	Evol. T2 2013 - T2 2014
Actieve gebruikers*	449 899	950 918	+ 111,4%	918 573	967 355	+ 5,3%
Erkende ondernemingen*	1 720	2 448	+ 42,3%	2 581	2 283	- 11,5%
Aangekochte cheques	53 453 329	122 588 921	+ 129,3%	31 981 153	31 822 559	- 0,5%
Gebruikte cheques	49 187 499	121 306 927	+ 146,6%	31 245 301	31 951 088	+ 2,3%

* Situatie op het einde van het trimester

Grafiek 20

Relatieve verandering t.o.v. het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

Het succes van de dienstencheques blijkt duidelijk uit de tabel hierboven: op 6 jaar tijd, van 2007 tot 2013, is het aantal actieve gebruikers toegenomen met 111,4% en is het aantal gebruikte cheques gegroeid met 146,6%. Deze groei neemt af, maar lijkt zich toch voort te zetten: tussen het 2^e trimester van 2013 en het 2^e trimester van 2014 bedraagt de toename van het aantal actieve gebruikers 5,3% en de toename van het aantal gebruikte dienstencheques 2,3%.

De cijfers met betrekking tot de aangekochte cheques in T2 2014 laten zich moeilijk interpreteren, want ze worden beïnvloed door 2 prijsverhogingen op 1 januari 2013 en 2014. Die hebben gezorgd voor een gewijzigd aankoopgedrag bij de gebruikers.

Het aantal erkende ondernemingen daalt dit trimester eens te meer (- 11,5%) en dit meer bepaald omwille van de verscherpte controle op het geheel van de dienstenchequessector en de nieuwe erkenningsvoorwaarden die worden opgelegd worden aan de ondernemingen.

Evolutie van de loopbaanonderbreking en van het tijdskrediet

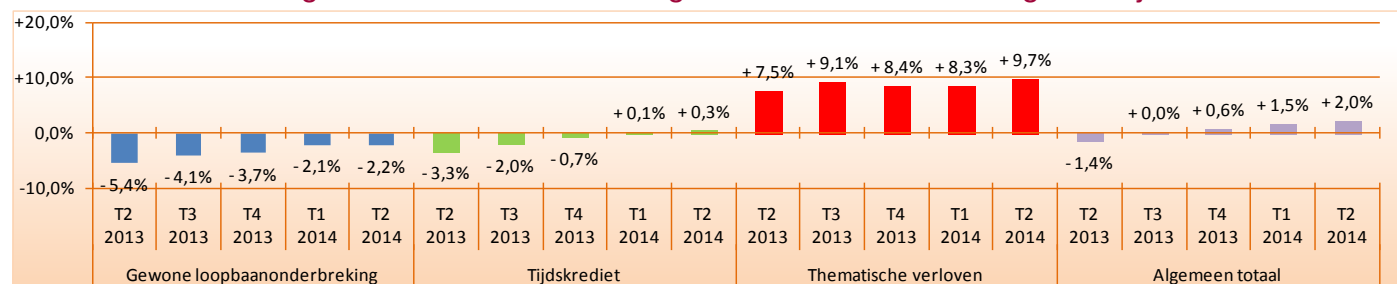
Tabel 31

Evolutie van de loopbaanonderbreking en het tijdskrediet volgens formule

		2007	2013	Evol. 2007 - 2013	T2 2013	T2 2014	Evol. T2 2013 - T2 2014
Gewone loopbaan- onderbreking	volledig	8 447	5 177	- 38,7%	5 271	4 857	- 7,9%
	halftijds	36 838	31 962	- 13,2%	32 116	30 785	- 4,1%
	verm. 1/3-tijds	907	1 030	+ 13,7%	1 035	1 016	- 1,8%
	verm. 1/4-tijds	2 347	2 271	- 3,2%	2 292	2 168	- 5,4%
	verm. 1/5-tijds	23 242	29 385	+ 26,4%	29 519	29 892	+ 1,3%
	Totaal	71 781	69 826	- 2,7%	70 233	68 718	- 2,2%
Tijdskrediet	volledig	11 452	6 018	- 47,4%	6 046	5 814	- 3,8%
	halftijds	32 094	35 132	+ 9,5%	35 476	33 507	- 5,5%
	verm. 1/5-tijds	68 122	91 577	+ 34,4%	91 627	94 243	+ 2,9%
	Totaal	111 668	132 728	+ 18,9%	133 149	133 564	+ 0,3%
Thematische verloven	ouderschapsverlof	34 111	53 235	+ 56,1%	52 670	56 951	+ 8,1%
	medische bijstand	5 554	13 470	+ 142,5%	13 812	15 986	+ 15,7%
	palliatieve zorgen	205	269	+ 31,6%	298	294	- 1,5%
	Totaal	39 870	66 974	+ 68,0%	66 780	73 231	+ 9,7%
Algemeen totaal		223 319	269 527	+ 20,7%	270 162	275 513	+ 2,0%

Grafiek 21

Relatieve verandering t.o.v. het overeenkomstige trimester van het voorgaande jaar

Tussen 2007 en 2013 is het aantal betalingen voor loopbaanonderbreking en tijdskrediet met 20,7% gestegen. In die tijdspanne kenden vooral de specifieke vormen van loopbaanonderbreking een sterke groei (+ 68%). De vermindering van de prestaties met 1/5 kende eveneens een aanzienlijke groei in het kader van de loopbaanonderbreking (+ 26,4%) en het tijdskrediet (+ 34,4%). Volledige loopbaanonderbreking en tijdskrediet dalen in deze periode echter met respectievelijk 38,7% en 47,4%.

Tussen T2 2013 en T2 2014 stellen we een algemene stijging vast van het totale aantal mensen die loopbaanonderbreking, tijdskrediet of een thematisch verlof opnemen (+ 2,0%). Deze toename is aanzienlijk bij de werknemers die hun loopbaan onderbreken in het kader van een thematisch verlof (+9,7%), met name ouderschapsverlof, medische bijstand of palliatieve zorgen. We nemen nog steeds een licht neerwaartse trend waar voor wat betreft loopbaanonderbreking (- 2,2%) en bijna een status quo wat betreft het tijdskrediet (+ 0,3%), dat toch geleidelijk lijkt toe te nemen.

In het 2^e trimester van 2014 kennen de volledige en halftijdse onderbrekingen zowel bij de loopbaanonderbreking als het tijdskrediet nog steeds een daling op jaarbasis. De verminderingen met 1/5 volgen een tegengestelde trend: + 1,3% voor de loopbaanonderbreking en + 2,9% voor de uitkeringstrekkers van het tijdskrediet.

8

Evolutie van de maatregelen in het kader van de ontwikkeling van het Eenheidsstatuut

8.1

Crisispremies en ontslaguitkeringen

Sinds 1 januari 2012 is het stelsel van de crisispremies uitdovend. Er worden wel nog betalingen uitgevoerd voor wie eerder een aanvraag indiende, maar nieuwe aanvragen zijn niet langer ontvankelijk. Op dezelfde datum werd echter de ontslaguitkering ten behoeve van arbeiders, dienstbodes en werknemers met een arbeidsovereenkomst in het dienstenchequestelsel ingevoerd. Deze maatregel vervangt de crisispremie.

Tabel 32

Evolutie van het aantal betalingen voor crisispremies en ontslaguitkeringen volgens gewest

		Crisispremie				Ontslaguitkering				Totaal
		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gew.	Land	
2010	T1	349	237	42	628					628
	T2	4 378	3 365	637	8 380					8 380
	T3	4 136	3 060	778	7 974					7 974
	T4	5 326	4 041	941	10 308					10 308
	Jaar	3 547	2 676	600	6 823					6 823
2011	T1	5 811	4 387	1 091	11 289					11 289
	T2	5 430	4 405	1 214	11 049					11 049
	T3	4 386	3 627	872	8 885					8 885
	T4	5 557	4 377	1 134	11 068					11 068
	Jaar	5 296	4 199	1 078	10 573					10 573
2012	T1	4 462	3 306	1 000	8 768	1 081	1 023	129	2 233	11 001
	T2	1 136	717	332	2 185	4 220	3 547	803	8 570	10 755
	T3	477	189	128	794	4 279	3 045	813	8 137	8 931
	T4	239	104	59	402	5 217	3 340	749	9 306	9 708
	Jaar	1 579	1 079	380	3 037	3 699	2 739	624	7 062	10 099
2013	T1	151	66	57	274	7 022	4 458	1 002	12 482	12 756
	T2	89	41	29	159	7 204	4 731	1 265	13 200	13 359
	T3	46	21	17	84	6 478	3 875	1 116	11 469	11 553
	T4	36	20	8	64	6 796	4 430	1 067	12 293	12 357
	Jaar	81	37	28	145	6 875	4 374	1 113	12 361	12 506
2014	T1	30	18	7	55	7 677	5 130	1 342	14 149	14 204
	T2	12	16	5	33	4 908	3 600	1 082	9 590	9 623
	Verhouding	36,4%	48,5%	15,2%	100%	51,2%	37,5%	11,3%	100%	

In het 1^e trimester van 2011 steeg het aantal premies voor arbeiders die hun werk verloren tot een maximum van 11 289. Sindsdien liep dit aantal onophoudelijk terug. Tijdens het 2^e trimester van 2014 werden nog maar 33 premies uitbetaald.

Voor het 2^e trimester van 2014 noteren we in totaal 9 590 betalingen voor ontslaguitkeringen. Dit is de eerste daling op jaarbasis sinds de maatregel werd ingevoerd (- 27,3% of - 3 610 betalingen t.o.v. T2 2013). Deze daling is te verklaren door de geleidelijke vervanging van de ontslaguitkering vanaf 1 januari 2014 door de ontslagcompensatievergoeding (zie punt 8.2) in uitvoering van de wet van 26 december 2013 betreffende de invoering van een eenheidsstatuut tussen arbeiders en bedienden. De arbeiders waarvan de arbeidsovereenkomst aanving na 31 december 2013 hebben immers geen recht meer op de ontslaguitkering, maar wel op de ontslagcompensatievergoeding.

Van de ontslaguitkeringen werd 51,2% betaald aan werknemers uit het Vlaams Gewest, 37,5% aan werknemers uit het Waals Gewest en 11,3% aan werknemers uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

8.2

Ontslagcompensatievergoedingen

Met het oog op de harmonisering van de opzegregelingen bij de eenmaking van het statuut van arbeiders en bedienden, kan aan bepaalde werknemers sinds 1 januari 2014 onder bepaalde voorwaarden een ontslagcompensatievergoeding worden toegekend. Deze vergoeding is gericht op werknemers voor wie de duur van de opzeggingstermijn minstens ten dele wordt gebaseerd op de anciënniteit die ze als arbeider verworven vóór 2014.

Het verschil tussen het bedrag waarop de werknemer bij het nieuwe stelsel recht geeft en het bedrag dat door de werkgever wordt betaald, wordt door de RVA bijgepast als ontslagcompensatievergoeding. De betaling ervan kan maandelijks gebeuren of in een keer. In het eerste semester van dit jaar zijn al 621 betalingen uitgevoerd.

Tabel 33

Evolutie van het aantal betalingen en de uitgekeerde bedragen voor ontslagcompensatievergoedingen

	Betaald in meerdere keren	Betaald in 1 keer	Totaal
2014/01	0	0	0
2014/02	0	0	0
2014/03	0	81	81
2014/04	0	111	111
2014/05	0	186	186
2014/06	6	237	243
2014	6	615	621

9

Evolutie van de 3 groepen van uitkeringstrekkers

Tabel 34

Algemene evolutie van de 3 groepen van uitkeringstrekkers

	T2 2007	T2 2013	T2 2014	Evol. T2 2007 - T2 2014	Evol. T2 2013 - T2 2014
Vergoede werklozen en werklozen met bedrijfstoelag	687 946	645 876	629 007	- 8,6%	- 2,6%
Werkzoekenden	445 747	450 788	452 289	+ 1,5%	+ 0,3%
Niet-werkzoekenden	242 200	195 088	176 718	- 27,0%	- 9,4%
Werknemers ondersteund door de RVA	266 829	351 327	306 394	+ 14,8%	- 12,8%
Tijdelijke werkloosheid & aanverwante uitkeringen	112 167	178 953	133 746	+ 19,2%	- 25,3%
Deeltijdse werknemers	4 327	3 459	3 300	- 23,7%	- 4,6%
Activerings- en opleidingsmaatregelen	49 777	53 964	52 757	+ 6,0%	- 2,2%
Activerings- en opleidingsmaatregelen	100 558	114 951	116 592	+ 15,9%	+ 1,4%
Werknemers die hun arbeidstijd aanpassen	223 424	270 680	275 860	+ 23,5%	+ 1,9%
Tijdscrediet	110 997	133 149	133 564	+ 20,3%	+ 0,3%
Gewone loopbaanonderbreking	71 849	70 233	68 717	- 4,4%	- 2,2%
Specifieke vormen	39 868	66 780	73 231	+ 83,7%	+ 9,7%
Halftijds brugpensioen	710	518	348	- 51,0%	- 32,9%
Totaal van de 3 groepen	1 178 199	1 267 883	1 211 262	+ 2,8%	- 4,5%

Een vergelijking van het 2^e trimester van 2007 met het 2^e trimester van 2014 vertoont een toename van het totale aantal RVA-uitkeringstrekkers met 2,8%. Deze stijging gaat in hoofdzaak naar de werkenden, met name de werknemers die ondersteund worden door de RVA d.m.v. tijdelijke werkloosheid (+ 19,2%) of met behulp van activerings- en opleidingsmaatregelen (+ 15,9%) en vervolgens naar de werknemers die met de steun van de RVA hun arbeidstijd aanpassen (+ 23,5%).

De categorie van de vergoede werklozen en werklozen met bedrijfstoelag laat daarentegen een afname van 8,6% noteren.

Op jaarbasis kunnen we echter een daling met 4,5% van het totaal aantal uitkeringstrekkers vaststellen. Deze daling is vooral te wijten aan de sterke afname van het aantal uitkeringstrekkers voor tijdelijke werkloosheid met 25,3%. Het aantal vergoede werklozen (werkzoekenden en niet-werkzoekenden, al dan niet met een bedrijfstoelag) daalde eveneens met 2,6%.

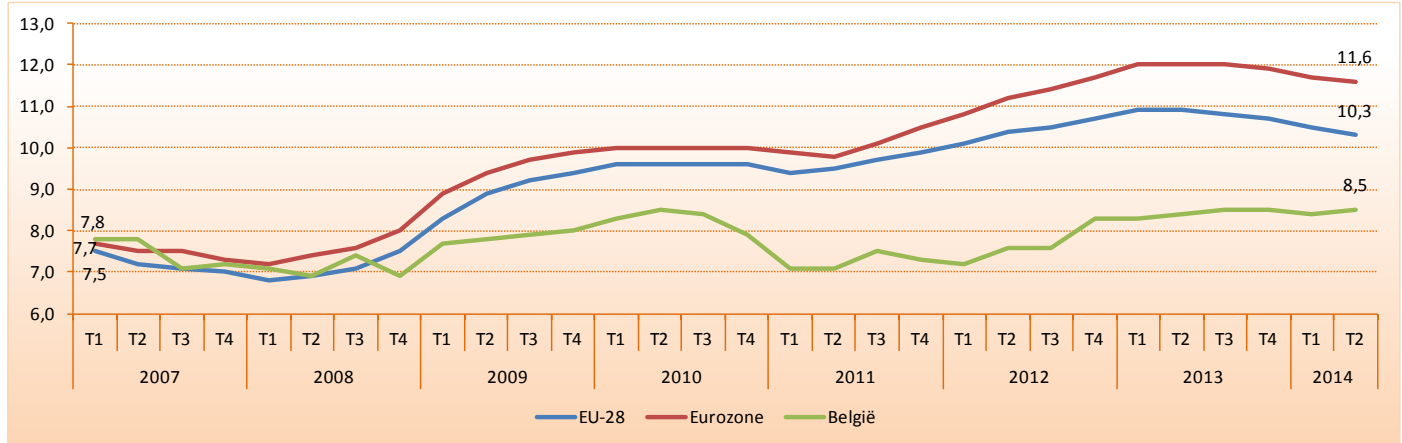
Internationale vergelijking

10.1

Werkloosheidsgraad

Grafiek 22

Evolutie van de geharmoniseerde werkloosheidsgraad in België en Europa

Bron: Eurostat - Geharmoniseerde werkloosheidsgraden (15 tot 74 j.) - Aangepaste reeksen EAK - seizoensgecorrigeerde gegevens (une_rt_q)

De werkloosheidsgraad volgt in België niet dezelfde tendens als het Europese gemiddelde (Europese Unie of Eurozone). In vergelijking met dat gemiddelde is de geharmoniseerde werkloosheidsgraad in België tijdens de crisis van 2009 minder sterk gestegen, is hij sterker gedaald in 2010 en 2011 en is hij in 2012 pas later opnieuw beginnen stijgen.

Wanneer we de huidige Belgische werkloosheidsgraad (8,5% in T2 2014) vergelijken met die van voor de crisis (7,8% in T1 2007) stellen we een toename vast met 0,7 procentpunt. In de Europese Unie en de Eurozone was de stijging over dezelfde periode veel groter: respectievelijk 2,8 en 3,9 procentpunt.

10.2

Evolutie van de werkgelegenheid

Tabel 35

Evolutie van de werkgelegenheid in België en Europa

		EU-28	Eurozone	België			EU-28	Eurozone	België
2007	T1	216 947	142 008	4 348	2007	T1	100	100	100
	T2	220 283	144 170	4 345		T2	100	100	100
	T3	222 789	145 631	4 385		T3	100	100	100
	T4	222 050	145 369	4 443		T4	100	100	100
	Jaar	220 517	144 295	4 380		Jaar	100	100	100
2008	T1	220 990	144 598	4 450	2008	T1	102	102	102
	T2	223 129	145 771	4 414		T2	101	101	102
	T3	224 848	146 789	4 465		T3	101	101	102
	T4	222 982	145 656	4 455		T4	100	100	100
	Jaar	222 987	145 703	4 446		Jaar	101	101	101
2009	T1	218 773	142 808	4 418	2009	T1	101	101	102
	T2	219 495	143 195	4 396		T2	100	99	101
	T3	219 661	142 919	4 415		T3	99	98	101
	T4	218 540	142 763	4 454		T4	98	98	100
	Jaar	219 118	142 921	4 421		Jaar	99	99	101
2010	T1	215 385	141 169	4 470	2010	T1	99	99	103
	T2	217 790	142 247	4 443		T2	99	99	102
	T3	218 997	142 686	4 488		T3	98	98	102
	T4	217 959	142 461	4 554		T4	98	98	102
	Jaar	217 533	142 141	4 489		Jaar	99	99	102
2011	T1	216 387	141 510	4 454	2011	T1	100	100	102
	T2	218 744	143 160	4 544		T2	99	99	105
	T3	219 291	143 268	4 489		T3	98	98	102
	T4	218 162	142 637	4 551		T4	98	98	102
	Jaar	218 146	142 644	4 509		Jaar	99	99	103
2012	T1	215 785	140 920	4 502	2012	T1	99	99	104
	T2	218 166	142 078	4 525		T2	99	99	104
	T3	219 424	142 534	4 536		T3	98	98	103
	T4	217 798	141 438	4 533		T4	98	97	102
	Jaar	217 793	141 742	4 524		Jaar	99	98	103
2013	T1	214 807	139 548	4 487	2013	T1	99	98	103
	T2	217 501	141 048	4 549		T2	99	98	105
	T3	218 934	141 607	4 559		T3	98	97	104
	T4	218 122	141 074	4 526		T4	98	97	102
	Jaar	217 341	140 819	4 530		Jaar	99	98	103
2014	T1	215 926	139 662	4 506	2014	T1	100	98	104

Bron: Eurostat - Totale werkgelegenheid van de residentiële bevolking (in duizenden) - 15 jaar en ouder - EAK (lfsq_egaps)

In de loop van het 1^e trimester van 2014 is de werkgelegenheid er in België met 4% op vooruitgegaan in vergelijking met het 1^e trimester van 2007. Ook tijdens de crisis is de Belgische werkgelegenheid altijd boven of op het niveau van 2007 gebleven.

Dit laatste is niet het geval in de Europese Unie of in de Eurozone. Beiden zijn in 2009 onder hun niveau van 2007 gedoken en zijn er nog steeds niet in geslaagd weer voldoende te stijgen om een groei t.o.v. 2007 te laten noteren. De werkgelegenheid in de Eurozone noteert 2% lager dan zeven jaar geleden (T1 2014 t.o.v. T1 2007).

11

Evolutie over 10 jaar

11.1

De werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen

Tabel 36

Evolutie over 10 jaar van de UVW-WZ volgens leeftijdsklasse

T2	Werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ)							Ratio (A) (beroepsbev.)	
	volgens leeftijd				volgens duur en leeftijd		Totaal		
	< 25 j.	25 - 49 j.	50 +	50 + ¹	2 j. en langer < 50 j.	50 +	(A) vrijgest 50- 59 ¹ inbegrepen		
2005	70 837	321 558	70 278	157 762	197 238	46 578	462 673	550 157	9,4%
2006	66 609	302 384	84 110	156 930	182 980	60 460	453 103	525 923	9,1%
2007	60 576	272 808	92 414	151 897	158 346	70 755	425 798	485 281	8,5%
2008	55 536	245 824	93 487	142 919	132 533	73 749	394 848	444 280	7,8%
2009	63 764	264 982	100 028	138 718	121 609	75 891	428 773	467 463	8,4%
2010	62 476	266 345	106 160	135 179	119 237	79 219	434 981	464 000	8,5%
2011	55 009	251 213	106 440	130 139	118 951	80 318	412 662	436 361	8,0%
2012	51 658	251 516	106 399	126 795	114 073	79 709	409 574	429 969	7,9%
2013	55 845	261 994	107 862	126 866	112 516	77 344	425 701	444 705	8,2%
2014	51 228	257 960	116 517	124 238	106 097	82 949	425 705	433 426	8,0%

Tabel 37

Rangschikking van de voorbije 10 jaar van de UVW-WZ volgens leeftijdsklasse

T2	Werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ)							Totaal	Ratio (A) (beroepsbev.)
	volgens leeftijd				volgens duur en leeftijd		(A)		
	< 25 j.	25 - 49 j.	50 +	50 + ¹	2 j. en langer < 50 j.	50 +			
1	2014	2008	2005	2014	2014	2005	2008	2012	2008
2	2012	2011	2006	2012	2013	2006	2012	2014	2012
3	2011	2012	2007	2013	2012	2007	2011	2011	2011
4	2008	2014	2008	2011	2011	2008	2013	2008	2014
5	2013	2013	2009	2010	2010	2009	2014	2013	2013
6	2007	2009	2010	2009	2009	2013	2007	2010	2009
7	2010	2010	2012	2008	2008	2010	2009	2009	2010
8	2009	2007	2011	2007	2007	2012	2010	2007	2007
9	2006	2006	2013	2006	2006	2011	2006	2006	2006
10	2005	2005	2014	2005	2005	2014	2005	2005	2005

¹ Bij ongewijzigde reglementering, d.w.z. vrijgestelde 50- tot 59-jarigen inbegrepen.

Bovenstaande tabellen vermelden de cijfers voor het 2^e trimester van elk jaar van het voorbije decennium van 2005 tot 2014.

De eerste tabel geeft voor het 2^e trimester van elk jaar de absolute cijfers weer. De tweede tabel rangschikt de jaren in oplopende volgorde van het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen in de betrokken categorie.

2014 situeert zich op de eerste plaats voor de leeftijdsklasse jonger dan 25 jaar, en op de 4^e positie voor de leeftijdsklasse van 25 tot 49 jaar.

De evolutie van het aantal werklozen van 50 jaar of ouder is globaal gezien over de gehele periode gekenmerkt door een gestadige toename, met uitzondering van een lichte daling/stagnatie in 2011-2012 gevolgd door een nieuwe toename van de aantallen vanaf 2013.

Ter herinnering: deze al eerder vermelde continue verhoging is te verklaren door de reglementaire wijziging van 2002. Voordien kwam het merendeel van de werklozen van 50 tot 59 jaar niet voor in de statistieken van de werkzoekenden, vermits ze konden worden vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende (IWZ). De leeftijd voor deze vrijstelling werd tussen 2002 en 2012 geleidelijk verhoogd van 50 naar 58 jaar en werd begin 2013 nog opgetrokken naar 60 jaar. Deze laatste reglementaire wijziging ligt aan de basis van de recente stijging vanaf 2013.

Indien echter de reglementaire wijzigingen worden geneutraliseerd door in de statistieken van de werkzoekenden ook de werklozen van 50 tot 59 jaar op te nemen die zijn vrijgesteld van IWZ, dan komt het jaar 2014 op de eerste positie in het klassement van de laatste tien jaar.

11.2

De vrijgestelde oudere werklozen en de werklozen met bedrijfstoelag

Tabel 38

Evolutie over 10 jaar van de vrijgestelde oudere werklozen en de werklozen met bedrijfstoelag volgens leeftijdsklasse

T2	Vrijgest. oudere werklozen	Werklozen met bedrijfstoelag				Totaal (B)
		50 - 54 j.	55 - 59 j.	60+ ¹	Totaal	
2005	126 840	6 305	43 145	59 315	108 765	235 605
2006	116 457	4 914	42 733	63 002	110 649	227 105
2007	108 729	3 752	40 487	69 223	113 461	222 190
2008	101 582	3 081	38 974	72 942	114 997	216 578
2009	95 074	2 707	37 462	76 652	116 821	211 895
2010	89 455	2 500	36 864	81 052	120 416	209 871
2011	83 392	2 089	35 250	82 390	119 729	203 121
2012	77 073	1 329	32 622	81 527	115 478	192 551
2013	72 253	772	30 059	80 943	111 773	184 026
2014	59 696	431	27 675	79 673	107 779	167 475

Tabel 39

Rangschikking van de voorbije 10 jaar van de vrijgestelde oudere werklozen en de werklozen met bedrijfstoelag volgens leeftijdsklasse

T2	Vrijgest. oudere werklozen	Werklozen met bedrijfstoelag				Totaal (B)
		50 - 54 j.	55 - 59 j.	60+ ¹	Totaal	
1	2014	2014	2014	2005	2014	2014
2	2013	2013	2013	2006	2005	2013
3	2012	2012	2012	2007	2006	2012
4	2011	2011	2011	2008	2013	2011
5	2010	2010	2010	2009	2007	2010
6	2009	2009	2009	2014	2008	2009
7	2008	2008	2008	2013	2012	2008
8	2007	2007	2007	2010	2009	2007
9	2006	2006	2006	2012	2011	2006
10	2005	2005	2005	2011	2010	2005

¹ De pensioenleeftijd voor de vrouwen werd tussen 1997 en 2009 geleidelijk verhoogd van 60 naar 65 jaar, wat grotendeels de stijging verklaart: 23 667 vrouwelijke werklozen met bedrijfstoelag zaten in deze leeftijdscategorie in T2 2014 (+ 25 960 vrijgestelde oudere werkloze vrouwen, d.i. 49 627 uitkeringstrekkers die eveneens de totalen beïnvloeden).

Als we de aantallen vrijgestelde oudere werklozen en werklozen met bedrijfstoelag gedurende de laatste 10 jaar overlopen, dan kan men vaststellen dat het jaar 2014 voor bijna alle kolommen op de eerste plaats komt te staan met de laagste cijfers.

De enige leeftijdsklasse die een uitzondering vormt is die van 60 jaar en ouder met 79 673 eenheden. Er valt op te merken dat dit aantal voor het 11^e trimester op rij daalt op jaarbasis. De sterke stijging over deze gehele periode van de aantallen in deze subgroep is bijna volledig te verklaren door het feit dat de pensioengerechtigde leeftijd voor vrouwen werd opgetrokken.

De evolutie wordt ook beïnvloed door de sterke toename van de beroepsbevolking in de leeftijdsklasse van 50 tot 64 jaar (+ 52,4% tussen T1 2004 en T1 2014¹⁰ - zie punt 5.1).

¹⁰ Eurostat – Bevolkingscijfers in duizenden - EAK (lfsq_pganws)

11.3

De uitkeringsgerechtigde volledig werklozen en de werklozen met bedrijfstoelage

Tabel 40

Algemene evolutie over 10 jaar en rangschikking per jaar van de UVW-WZ en werklozen met bedrijfstoelage

T2		Algemeen totaal (A+ B)		Ratio (bev. op arbeidsleeftijd)
1	2014	593 180	2014	8,2%
2	2012	602 124	2012	8,3%
3	2013	609 727	2013	8,4%
4	2008	611 426	2011	8,5%
5	2011	615 783	2008	8,6%
6	2009	640 668	2010	9,0%
7	2010	644 852	2009	9,0%
8	2007	647 988	2007	9,2%
9	2006	680 209	2006	9,8%
10	2005	698 278	2005	10,2%

Als de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (werkzoekenden en vrijgestelde oudere werklozen) en de werklozen met bedrijfstoelage worden samengeteld dan staat het jaar 2014 op de eerste plaats met de laagste aantallen.

De ratio van de totale groep ten opzichte van de bevolking op arbeidsleeftijd komt zo op 8,2% tegenover 10,2% voor 2005 als andere uiterste.

11.4

De tijdelijk werklozen

Tabel 41

Algemene evolutie over 10 jaar en rangschikking per jaar van de tijdelijk werklozen

T2	Tijdelijk werklozen			
		Fysieke eenheden		Budgettaire eenheden
1	2007	112 167	2007	27 452
2	2006	118 590	2008	28 539
3	2008	120 958	2014	28 781
4	2011	129 912	2006	30 531
5	2014	133 746	2011	31 070
6	2005	136 921	2005	34 575
7	2012	157 626	2012	35 862
8	2010	167 749	2013	41 020
9	2013	178 953	2010	43 029
10	2009	228 931	2009	63 828

Als men de evolutie van de tijdelijke werkloosheid sinds 2004 vergelijkt in fysieke eenheden dan stelt men vast dat het 2de trimester van 2014 op de 5de plaats komt. Wanneer men de evolutie van de tijdelijke werkloosheid vergelijkt in budgettaire eenheden dan situeert het jaar 2014 zich op de 3de positie.

11.5

De niet-werkende niet-vergoede werkzoekenden

Tabel 42

Evolutie over 10 jaar van de niet-werkende niet-vergoede werkzoekenden volgens inschrijvingsvorm

T2	Niet-werkende niet-vergoede werkzoekenden			Totaal	Ratio (A) (beroepsbev.)
	Jongeren in beroeps- inschakelingstijd	Andere WZ verplicht ingeschreven	WZ vrijwillig ingeschreven		
2005	33 408	29 307	47 825	110 540	2,2%
2006	28 953	31 766	43 861	104 580	2,1%
2007	26 807	31 016	33 421	91 244	1,8%
2008	25 666	32 697	34 049	92 411	1,8%
2009	28 901	31 219	41 049	101 170	2,0%
2010	29 648	34 397	45 945	109 989	2,1%
2011	27 920	36 212	48 323	112 454	2,2%
2012	36 474	36 810	50 275	123 560	2,4%
2013	37 394	38 035	55 675	131 103	2,5%
2014	35 414	40 930	59 638	135 982	2,6%

Tabel 43

Rangschikking van de voorbije 10 jaar van de niet-werkende niet-vergoede werkzoekenden volgens inschrijvingsvorm

T2	Niet-werkende niet-vergoede werkzoekenden			Totaal	Ratio (A) (beroepsbev.)
	Jongeren in beroeps- inschakelingstijd	Andere WZ verplicht ingeschreven	WZ vrijwillig ingeschreven		
1	2008	2005	2007	2007	2007
2	2007	2007	2008	2008	2008
3	2011	2009	2009	2009	2009
4	2009	2006	2006	2006	2006
5	2006	2008	2010	2010	2010
6	2010	2010	2005	2005	2011
7	2005	2011	2011	2011	2005
8	2014	2012	2012	2012	2012
9	2012	2013	2013	2013	2013
10	2013	2014	2014	2014	2014

Bron: gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling en berekeningen RVA

Volledigheidshalve dient te worden vermeld dat een aantal niet-werkende werkzoekenden niet vergoed worden door de werkloosheidsverzekering. De tabellen hierboven bevatten dienaangaande gegevens die zijn verzameld door de regionale diensten voor arbeidsbemiddeling en samengebracht door de RVA. Het gaat zowel om jongeren die niet meer studeren en een inschakelingstijd doorlopen, als om niet-werkende werkzoekenden die vrijwillig of verplicht zijn ingeschreven. Onder de verplicht ingeschrevenen bevinden zich de gesanctioneerde werklozen, werkzoekenden die ten laste zijn van het OCMW of die erkend zijn als mindervalide door de FOD Sociale Zekerheid. Bij de vrijwillig ingeschreven niet-vergoede werkzoekenden vinden we heel wat niet-werkende werkzoekenden terug met een vreemde nationaliteit, die zich inschrijven om toegang te hebben tot de Belgische arbeidsmarkt maar (nog) geen recht hebben op werkloosheidsuitkeringen.

Het aantal niet-werkende niet-vergoede werkzoekenden is tussen het 2^e trimester van 2013 en het 2^e trimester van 2014 gestegen met 3,7%. Deze toename is vooral te wijten aan de vrijwillig ingeschreven werkzoekenden (+ 7,1%).

